

Kiadóhivatal:
Báter-nyomda, Kaszinóba ár
épület

Az előfizetési pénzek és hirdetések ide küldendők.

HIRDETÉSEK

legjuttányosabb számítással,
díjszabás szerint.

Megjelenik minden szombaton.

KÖZÉRDEK

TOLNAVÁRMEGYE TÁRSADALMI, KÖZIGAZGATÁSI ÉS KÖZGAZDASÁGI ÉRDEKEIT KÉPVISELŐ HETILAP.
AZ ORSZÁGOS M. KIR. SELYEMTNYÉSZTÉSI FELÜGYELŐSÉG HIVATALOS LAPJA.

Felelős szerkesztő:

BODNAR ISTVÁN.

Beismuktatásak:

JANOSITS KÁROLY. KOVÁCH ALADÁR.

Kiadja:

BÁTER JÁNOS NYOMDÁJA.

Szerkesztőség:
Széchenyi-utca 1085. szám
Ide küldendők a lapot érdeklő
összes közlemények.
ELŐFIZETÉS:
egész évre 10 kor., felévre 5 k.,
negyedévre 2 kor. 50 fill
NÉPTANTÓKNAK,
ha az előfizetést egész évre
előre beküldik: 5 kor.

Karácsonyi gondolatok.

Magyarász Ferencz.

A forgandó időnek pontosan visszatérő jelenségeit ismerjük ugyan és meg is szoktuk gyermekkorunk óta, de mégsem tudjuk megenni. Vagy van-e emberfia, ki ne örvendene a kikeletnek, bár igen jól tudja, hogy megint rákövetkezik a mindent felperzselő nyár, a mindent elhervasztó ősz, a mindent megdermesztő tél? S ha testünknek — lelkünknek jól esik a verőfény, gondolkunk-e a borura, noha tudjuk, hogy a napfény sem állandó? Az idő folytonos haladásának és változóságának minden rendszeressége mellett is megvan a maga ujsága és érdekessége, melyet minden embernek figyelmes elméje észrevehet.

Karácsony napját, az esztendő összes ünnepeinek legszebbikét üljük. Kétezer esztendő e nap, mely ünnepe a jeges sarki vidékeknek épúgy, mint a forró öveknek; de van-e hely vagy volt-e idő, ahol vagy amikor e nap unalmassá vált volna? És el tudjuk-e gondolni, hogy karácsony költészete valaha is megszűnjék? Haladhat az idő és vele az emberiség; de valaminek az Alpok szédítő magaslatain is gyökeret ver a fenyőfa, ugy az emberi tudásnak, művészetnek, haladásnak legnagyobb emelkedését is kísérni fogja a legnemesebb, legpoétikusabb és legkedvesebb fenyőfa: a karácsonyfa. Karácsonya mindig lesz az embernek és mindig szívesen fogja várni és kellemesen fog visszaemlékezni rája.

Honnan a karácsonynak e vonzó varázsa? Hogyan van az, hogy ez ünnepet lehetetlen megszokni, szokásból megenni? Nem szölok a gyermekekről, kiknek ártatlan, irigylendő boldogsága, dejelőjen áll e napon; de mi felnőttek is miért örvendünk e napnak jobban, mint akarmely más ünnepnek? Minő lélektani rejtély az, hogy az ember, főleg a modern élet forgatagában élő kulturember, kit különben csak az ujság érdekel és ingerel, ebbe az ugyancsak régi ünnepbe egész lelkét beleönti?

Megfejtí e rejtélyt az Isten angyala, ki az első örvendetes karácsonyi éjszakában ekkép szölt a pasztorokhoz: „Ime nagy örömet hirdetek nektek, mely leszen minden népnek, mert ma született nektek az Üdvözítö.” (Lukács 2. 11).

Valóban öröm napja a karácsony, öröme minden népnek, mert e napon váltotta be Isten ősi ígérétét, e napon szállt az ég a földre, e napon remekelt a végtelen isteni szeretet.

A szeretet a karácsonyi ünnepnek és örömnök alapja és lélektani magyarázata. Érti az ember, hogy az a béke, melyet az angyalok hirdettek, e napon szívébe száll. Érti az ember, hogy lelke a szeretetnek angyalszárnyain fölemelkedik az örök béke kutféjéhez, Istenhez. Az égi szózat visszhangját el nem fojtja lelkében a mindennapi élet vásári zaja, a létért való küzdelem harczi riadója sem. E napnak sajátos hangulata van: az Isten megtestesülését érti, legalább is sejti a szív és szeretetre buzdul.

Am a szeretet feszítő ereje nagy: nem fér meg az ember szívében. Istennel nem közölheti úgy, hogy Isten nyerne általa, hisz Istennek végtelen boldogságát szeretetünk növelni képtelen. Embertársai felé fordul tehát az ember, reájuk árasztja szívének kincseit, nekik iparkodik örömet szerezni, hogy azok boldogságának maga is örvendjen. Ez a karácsonyi örömnök oka és biztosítóka: a testvéri érzés, mely, egybefűzi az embereket aznap, hogy testvérünkkel lett az Isten. Ez az altruisztikus jelleg teszi oly kedvessé és érdekessé a karácsonyt. Nézd a szülőt: mily boldog, hogy magzatát örvendeni látja! És nézd a gyermeket: az ártatlanság boldog menyországának milliárd csillaga, mintha mind ott ragyogna szemében, melyet ajándékaira vet. És ha az egész ajándék nem egyéb idétlenül faragott fabábunál vagy olesó mézeskalácsnál: megédesíti, megaranyozza azt a szeretet, mely adta, az öröm, mely elfogadta. Kit a sors elszakított szeretettől, legalább lélekben felkeresi az édes otthont, és ki egyedül járja az élet utját, az egyedüllét nyomasztó súlyát soha jobban nem érti, mint e napon. És míg embernek szíve emberi módon fog dobogni, míg lelket lélekhez köt a szeretet: az Isten szeretetének napja mindenkor ünnepe lesz az emberiségnek.

Ne feledjük azonban, hogy szeretetünk jótéteményeire azok is számot tarthatnak, kiket édeskevés javakkal áldott meg az élet. Ne feledjük, hogy az emberi társadalomban oly sokan vannak, kiknek karácsonyát nem édesíti meg a szeretet. A szegények, az árvák, az özvegyek részt kérnének a karácsonyi örömből, ha volna, aki az öröm sugárkévéjének egyetlen sugarával bevilágitana a nyomornak vigasztalan éjébe, hol a gondok és szenvedések felhői kergetődznek.

„Adjatok, adjatok, amit Isten adott!” (Arany).

Csodálatos az adakozó szeretet misztériuma, azt nyeri vissza, mit másnak adott: a boldogságot. Minden könny,

melyet a ti szeretetetek melege száritott fel, minden gond, melyet ugyancsak verőfénye éritett fel, minden sóhajlás, melyet mosollyá változtatott a tevékeny szeretet, meg fog tanítani benneteket, hogy „üdvösebb adni, mint elfogadni.” (Ap. Csel. 20. 35.) Hisz az ember nemcsak individuális életet él, hanem társadalmi lény, kit ezer szál köt embertársaihoz; s ha nemcsak az egyednek, hanem a köznek is, nemcsak a részeknek, hanem az egésznek is megvan a maga élete, legyen meg a maga ünneppnapja is. Igazi ünneppé pedig csak a szeretet teszi a karácsonyt.

A régi népmonda szerint volt az északi tenger partjain egy Vinéta nevű város, melynél szebbet, ragyogóbbat országszerte nem lehetett találni. Lakói is boldogok voltak odáig, míg valami rettenetes katasztrófa következtében az egész város el nem sülyedt a tengerbe. S ha csendes estéken elhajóz fölötté a magányos hajós, mintha most is látná lenni a tenger mélyén a tündérfényű várost, mintha fölhatolna hozzá az estharangszó, a vidám dal...

Karácsony ünnepén a társadalom is meglátja újra, megéri édesdeden a maga letűnt aranykorszakának régi, boldogságának Vinétáját. Harangszó hallik a szívből, és szava szeretetről szöli. A mindennapi élet tengerének hullámain át egy dalnak hangjai szűrődnek lelkünkbe, s mi mohón szívjuk magunkba e dalt: *Dicsőség, békesség!*

A Nemzeti Szalon vidéken.

A magyar képzőművészet hívatásának, rendeltetésének tudatára jutott, keresi az érintkezést a nagy községekkel, s nagyon helyesen, mert mint Anteus a földdel való érintkezéstől, úgy a magyar művészet is csak a mindennapi élettel való szorosabb összeköttetéstől, hogy úgy mondjuk, összelelkézéstől várhatja a megújulást, a megújulást az igazi nagyságot. Művészetet, művészi ízlést egyszerre teremteni nem lehet, a kettő egymashöz nő ki, vagy jobban mondva egymást egészíti ki, fejleszti, növeli. Nagy művészet nem lehet ott, ahol a művészt kifejlődve nemes, de viszont a művészt sem fejlődhetik ki csak úgy magától, a művészi tudásnak fáradságos munkával kell megszünteni a lelkek termő földjét, hogy az odahullott mag kedvező talajra találjon. A magyar művészet egészen a legújabb ideig olyan volt, mint a szobába zárt virág, a melyet csak az ablak üvegen át bámulhatunk. Gyönyörködhetünk csak benne, de illatát — nemesítő hatását — közvetlen közél nem igen élvezhetjük. Művészeink egész külön világban éltek — a közönség hozzájuk nem férhetett, a mi őket tőlünk elválasztó szökőkútátó üveg fal volt ugyan csak, de ezt az üvegfalat attól bizony nem igen sok embernek volt kedve, módja, tehetsége. Hogy egy egy igazi művész lélek léleknek szöles virágot — prózaibb

nyelven szólva, festményét közelebből élvezhessem, sajátomnak valljam, százak, ezerek kellettek hozzá. Valamire való művész olyan hatalmas összeget követelt egy képért, hogy a nagyközönség hanyatt vágódott a meglepetéstől és ijedségtől. Lehetett kifejtett műizlésem, de hogy művészet pártoló, művásárló legyek, ahhoz fejedelmi, mágnási, vagy legalább bankári vagyon kellett. A művészek legnagyobb része várta ama bizonyos „bolond angliust“, ki majd ezresekkel fizeti a már nem is pemzivel, de késsel odaacsapkodott festéket, de mert a „bolond anglius“-ok nem szaporák s a szegény Munkácsyval történt eset óta kivesző félben vannak, mint a nemes bölények, jajszó, siránkozás töltte be az egész országot, hogy a magyar művészet tönkre megy, vagy ki sem fejlődhetik, mert műpártolás nincs. A siránkozás azonban nem tarthatott sokáig, mert az állami képtárak fölé is oda biggyesztették a „megtelt“ táblát s így még azoknak a művészeknek is, kiknek valóságos mehetsváruk volt az állami művásárlás — kenyér után kellett nézni s keresni a közönséggel megszokadt összeköttetés elejtett fonálát. S hála Isten ma már jó uton vannak. Nem beszélünk most a budapesti, ugyszólván állandó képvásárról, amelyet például a Könyves Kálmán társulat rendez, de igenis szólunk arról a dícséretre méltó hazafias vállalkozásról, amelyre a Nemzeti Szalon vezetősége, valóságos uttörő munkát végezve — szánta rá magát. Ha Mohamed nem jött a hegyhez, a hegy jött el — Mohamedhez. A Nemzeti Szalon amaz ügyes, praktikus eljárásával, hogy neves festők, méltányos áru képeiből időszakonként képműveket rendez nagyobb vidéki városokban, megtette a bátor kezdeményező lépést arra, hogy a művészet és a nagy közönség végre megtalálják egymást. Nem hisszük, hogy a nevezett társulat, vagy annak kiállító művészei most még brilliáns anyagi hasznot tudnának felmutatni az ily vidéki kirándulásaikból, de hogy nagyban hozzájárulnak a művészi ízlés kifejtéséhez, s ezzel a magyar festőművészet természetes és nem mesterséges uton való táplálásához, friss erőre kaptatásához, ez, kétségtelen. Egy fecske nem csinál nyarat, de a sok fecskével mégis megérkezik a tavasz és a nyár, így a magyar művészi élet felporzulására is nagy befolyással vannak az e fajta vidéki kirándulások.

Hogy pedig miért mondjuk el ezt éppen most, ez alkalommal és ezen a helyen, oka abban rejlik, mert a Nemzeti Szalon ez idő szerint éppen a szomszédban gyűjtögetja a művészetért való lelkesedés apró karácsonyi lángjait. Kiállítása 247 képpel, Baján, a képezde zene és rajztermében e hó 16-án nyílt meg s 26-ikáig marad nyitva. Az ünnepségszámba menő kiállításról lapunk más helyen tüzesebben is megemlékezünk, itt csak felvetjük azt a kérdést; vajjon nem lehetne e Szekszárdon is, például a következő ősszel hasonló kiállítást rendezni??

A bajaiak kulturális élete sem külön a mienkénél. A mint ott az ügy élére állt Ambrozovics Lajos főispán, azt hisszük, a mi minden szépért és jóért lelkesülő főispánunk sem vonná ki magát a védőség tiszte alól s kevés vármegyei közönsége tudhat felmutatni oly kiváló műizléssel bíró férfiakat, mint többek között egy gróf Apponyi Sándor, dr. Kammerer Ernő, Wosinsky Mór stb. Az ő megnyerésük magát a — sikert jelentené. Wosinsky Mór a vármegyei muzeum tudós igazgatója, kivel az eszmét előzetesen már közöltük, szívesen engedné át a kiállítás számára, a muzeum és ezéla nagyon alkalmas képtár termét s a meczenásokat pedig mint másutt, — bár vérmes reményekkel senkit sem kecsegtethetünk, — itt is csak meghozná az

ügyes rendezés, a képek jósága s méltányos ára. Szó sincsen róla, hogy százával lehetne itt, eladni képeket, de a környék bevonásával, az előbb felsorolt illusztris férfiak magas erkölcsi égisze alatt sikerülhetne egy ily fajta kiállítás s fejlődő városunk egyszerre belkapcsolatnék, a magyar festőművészet s a mindenestire fejlettebb műizlés nemesítő kultur-zónájába.

B.

Városi bérpalota.

Városunkban a lakásviszonyok a lehető legrosszabbak. Nemesak, hogy hiányzik a felmerülő igényeknek megfelelő lakás, de ami van is, méteken túl, szinte megfizethetetlenül drága.

A pósta- és távirtda hivatalnak bérelte lejárában van. A hivatal részére helyiséget kerestek, de a központban megfelelő, alkalmas helyiség nem kapható, akik pedig a pósta részére építeni szándékoztak, olyan árt kérétek, amely a helyi viszonyoknak ugyan megfelel, de amelyet a kereskedelmi kormány tulmagasnak talált és el nem fogadott.

Igy állván a dolog, a miniszter Apponyi Géza gróf, főispán utjára a városhoz fordult, hogy a hivatal elhelyezése tekintetében ez járjon közbe, mert, ha a hivatal részére a kincstár nem kaphatna helyiséget, kénytelen lenne a kincstári kezelést beszüntetni. (Ez ugyan inkább csak ijesztgetés, mint megvalósításra alkalmas terv.) Ugyanekkor a miniszter az általa fizetni szándékolta haszonbér összegét 3000 koronában jelölte meg. A város már akkor biztosította a minisztert, hogy a pósta elhelyezése kérdésében minden lehető elkövet, de egyben tudomására hozta, hogy a felajánlott haszonbérért Szekszárdon helyiség nem kapható.

Hogy a város akkor tett ígéretét bevaltsa, dr. Hirling Ádám polgármester tervet és költségvetést készített a pósta és távirtda, valamint az ezzel együtt elhelyezendő csendőrségi épületre. A kettőt azért kellett összekapcsolni, mert a póstat a közönség kényelme szempontjából a központon kell elhelyezni, itt pedig a Martin féle házhoz kívül eladó ház nincs, de ez magának a póstának nagy és drága.

Bár ez idő szerint a Martin féle ház megvételéről hivatalosan szó nem esett, a költségek kiszámításának alapjául ezt a házat vetétek 50.000 korona vételárban.

A terveket Dienty László szekszárdi építész készítette nagy gondnal és igen szépen. Ezek szerint az épületnek a Széchenyi-utca felől két bejárata lenne, az északi a pósta, a déli a csendőrség részére. Az utcai szárny dupla emeletes épület, melynek földszintjén a pósta, távirtda és távbeszélő hivatal, emeletén a póstaőrök és csendőrszárnyparancsnok lakása lenne elhelyezve.

Az udvaron az utcai épülettel párhuzamosan, de ettől 20 méteres udvartérrel elválasztva egy kétemeletes épület emeltetnék. Ennek földszintjén lenne elhelyezve a szárny, a szakasz- és az őrsiroda, valamint átvonuló legénység részére szoba és a fogdák; az első emeleten a szakaszparancsnok, a járásörkémester, törzsörkémester és női segéd munkás lakása; a második emeleten egy altiszti lakás és a legénységi szobák. A legénység étkező terme és konyhája, valamint több mellékhelyiség az alagsorban épül. A tiszt lakásokhoz külön fürdő szobák vannak, a legénység részére a második emeleten közös fürdő szoba.

A két épület között elterülő udvart a lépcsőházakat és mellékhelyiségeket magában foglaló épület két részre osztja, úgy, hogy a póstának is, meg a csendőrségnek is egész külön álló 264—264 négyzetméter nagyságu

udvara volna. Ezen kívül a csendőrségnek a két emeletes épület mögött külön 450 négyzetméteres udvara és a fás kamarák és sertés ólak között még külön 63 négyzetméter kiterjedésű gazdasági udvara lenne.

Nem tudjuk, hogy a miniszterek a város által szabott feltételt, hogy t. i. az állam a rendelkezésére bocsátandó helyiségekért a befektetett tőkének, 219.940 koronának 7 % -át fizesse házbérül, elfogadják e?

Az állam részéről kívánatos volna ez azért, mert ennek az ajánlatnak az el nem fogadása esetén sem a csendőrség, sem a pósta és távirtda megfelelő jó elhelyezést nem nyer. Pedig a zárt helyiségben idegölő munkát végző pósta hivatalnokok annyi méltányosságot megérdemelnének az államtól, hogy egészséges, tágas helyiséget adjanak nekik. Viszont kívánatos volna ez a város részéről, mert a póstapalota felépülte egy szép középülettel való gazdagodást jelentene; a közönség kényelme is kielégítést nyerne, közel érvén póstat, távirtdát, távbeszélőt, csendőrséget és másrészt kellemessé tennék az abban a házban lakó, vagy hivataloskodó nagyszámu tisztviselőnek az itt tartózkodást, ami egy városra nézve szintén nem a legutolsó dolog és végül egy ily nagyszabásu városi bérház emelése talán a lakásviszonyokon is könnyítene valamelyest.

Bemutatkozás a t. Házban.

Szabó Károly, a szekszárdi kerület országgyűlési képviselője f. hó 15-én tartotta első beszédjét az országgyűlésben. Most hogy előtünk fekszik az Országgyűlési Értesítő, s ezzel az elmondott beszéd egész és hiteles szövege, teljes tárgyilagossággal megállapíthatjuk, hogy az mindvégig komoly, tartalmas és formás beszéd volt s csak a rosszakarát irhatta róla egy fővárosi lapban, hogy az nem egyéb, mint Apponyi Albert emelygős dícsérete. Képviselőnk itt sem ment túl a férfiaság határára s általában beszédje értékét semmi sem mutatja jobban, minthogy azt a t. Ház nagyon gyakran szakította félbe a helyeslés s „ugy van!“ felkiáltásaival. Beszédje első részében egyébként, mint beavatott erdélyi ember, a nemzetiségi kérdést tárgyalta s amit az ott folyó izgatásról mondom, bátran alá írhatja s magáévá teheti minden magyar ember. Erre vonatkozólag szavait így fejezte be:

„Minden félreértés és félremagyarázás szempontjából, legyen szabad erősen hangsúlyoznom, t. Ház, hogy én nem irtó hadjáratot szeretnék vezetni, vagy vezetettetni a nemzetiségek ellen. Éljenek békekességben azon a földön, amely nekik kenyeret ad, de ne akarják, hogy ez a föld oláh, szerb, vagy tót föld legyen, mert ez magyar föld volt eddig s az lesz azután is (Helyeslés.) Szeressék nyelvüket, irodalmukat ápolják és fejlesszék, mert az kötelesség. De szeressék és ne utálják, ne gyűlöljék a magyar szót, ne gyűlöljék annyira, amint egyes képviselők teszik, hogy a képviselőházi szolgálattal, mert tótul vagy románul nem beszélhetnek, inkább németül beszélnek, csak hogy magyarul ne kelljen beszélniük. (Mozgás.)

Tartsák tiszteltemben a magyar törvényeket, ismerjék el, hogy az államfentartó ebben az országban a magyarság, amelynek szerzett joga van ahhoz, hogy Magyarország sorsának miként való intézése az ő kezében legyen.“

Ezután áttért a tanítók fizetésének törvényhozásilag leendő rendezésére:

„És itt legyen szabad megemlékezni egy régi bajnak, sérelemnek, mondhatnánk úgy is: egy régi igazságtalanságnak megszüntetésére irányuló törekvéseiről, értem a

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testi erőt, megemeli a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számarköhöges, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értékesen utazásokat is kínálnak, kérjen mindenütt „Roche“ eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc).

„Roche“

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerkereskedésekben — Ára Nyugatonként 4.— koron.

tanítói fizetések rendezését. Ha a társadalom munkásosztályai közül valamelyik joggal emelte fel kérő szavát sorsának javítása érdekében, akkor a magyar tanítóságnak kéreése, felkiáltása teljesen jogosult és indokolt. Viszszalélek a t. Ház szíves türelmével, ha hosszasan szólunk arról a munkáról, arról a nemes, magasztos, hazánk és nemzetünk sorsára nagy befolyást gyakorló munkáról, melyet a magyar tanítóság végez, végez hű kitartással, nemes ambícióval, önfeledléssel, anélkül, hogy ennek a munkának akár erkölcsi, akár anyagi tekintetben megfelelő honorálását látta volna a multban.

Kéri a tanítóságnak a X. és XI. fizetési osztályba leendő beosztását s hogy a kormány szüntesse meg a különbséget, amely fizetés tekintetében, állami és nem állami tanítók között tervezetlik:

„Azért ismételtelen kérem a mélyen t. közoktatásügyi miniszter urat, méltóztassék lerontani a választófalakat az állami és nem állami tanítók közt, mert meggyőződésem, hogy ha látják a felekezeti és községi tanítók, akiknek a száma majdnem négyszer annyi, mint az állami tanítóké, az erkölcsi és anyagi elismerést, sokkal nagyobb hűség-gel, sokkal nagyobb odaadással fogják végezni nemes munkájukat, hogy t. i. neveljék Magyarországot ifjú nemzedékét azon nemzeti feladatok megoldására, amelyekről hazánk sorsának jobbrafordulását, nemzeti önállóságunk és szabadságunk kivívását és biztosítását várjuk és r. méljük.

Ezekután a református és evangélikus egyházak számára az 1848. XX. t. cz. értelmében kilátásba helyezett három millió koronát hozza szóba, bizik a törvényhozás minden tényezőjének méltányosságában és igazság-érzetében s nem osztja azt a pénzügyi bizottságban elhangzott véleményt, amely az államsegélyt biztosító törvénybe beiktatni kívánja, hogy „ezzel a segítséggel a protestáns egyházak igényei végleg kielégítettek s nem lesz többé joguk arra, hogy segélyért a magyar állam ajtaján kopogtassanak.

Végül beszédjét általános helyeslés között így fejezte be:

„En a liberalizmus zászlaját biztos helyen látom annak a nemzeti kormányának kezében, amelynek élén az egyházpolitikai liberális reformok diadalmas bajnoka, Wekerle Sándor áll, amint közelebbről biztos, erős, igaz magyar kézben látom gr. Apponyi Albert kezében a közoktatásügyi zászlóját is és e bizalom alapján a költségvetést elfogodom. (Élénk helyeslés a szélső baloldalon.)

A szekszárdi népkonyha.

Egy jó évtized óta tölti már be nemes hivatását a szekszárdi népkonyha, amelynek védnökségét az alapítónak, *Simontsits* Béláné urnőnek Szekszárdról, annak idején történt eltávozásakor nemes emberbaráti érzületből, *Bezerédj* Pál főrendiházi tag, selyemtenyészési miniszteri meghatalmazott vette át. Azóta évről évre megjelenik a lelkes védő felhívása a nagy közönséghez, amely felfogva az áldásos emberbaráti intézmény fontos hivatását, kisebb nagyobb adományaival lehetővé teszi, hogy a szegény emberek — a könyörületes szívek jóvoltából, a téli kereset nélkül való világban legalább egy kis meleg ételhez jussanak.

A szekszárdi népkonyha áldásos működését semmi sem mutatja jobban, mint hogy ott a mult télen, illetve 1906 január 2-től 1906 évi márczius 3-ig összesen 8084 adag meleg ételt és 540 kenyeret, vagyis átlag naponta 175 adag ételt osztottak ki a szegények között. A szíves adakozók név-

sorát annak idején esetről-esetre közöltük s most ismét megkaptuk *Bezerédj* Pál ur lelkes felhívását, amelyben a nagy közönség szíves támogatását kéri. A felhívás, mely nagy elismeréssel emlékezik meg *Udvardy* Sándorról, ki az egész intézmény vezetését volt szíves magára vállalni, továbbá *Tribler* Ilma kisasszonyról, végre a rom. kath. óvodát vezető irgalmas nővérekről, kik magasztos hivatásuknak megfelelően, szegényeink sorsának enyhítésén ezen a téren is közreműködtek, teljes szövegében a következő:

Kérem! A téli idő beköszöntésével szükségét látja a szekszárdi népkonyha annak, hogy nemes hivatásához képest megkezdje a felebaráti szeretet gyakorlását és enyhítse az ezen időszakban leginkább nélkülözhető szegények nyomorát. Számos szükölködő ember-társunk nevében teljes bizalommal fordulunk tehát a jószívű emberbarátokhoz és kérjük őket, hogy áldozatkész támogatásukat most se vonják meg a szekszárdi népkonyhától. A szekszárdi népkonyha hálás köszönettel fogad el könyöradományokat úgy készpénzben, mint élelmiszerekben. A kegyes pénz-adományokat kérem egyenesen Szekszárdra küldeni. Az élelmiszereket pedig kérem a népkonyhához juttatni: (*Szekszárd, Sédpatlak utca 113. sz. rom. kath. óvoda.*) Ez utóbbi adományokról csak néhány sorban, nyílt levelezőlapon szíveskedjék engem is értesíteni. Szekszárd, 1906. december havában. Hazafüi üdvözlettel *Bezerédj* Pál.

VÁROSI ÉLET.

Képviselőtestületi közgyűlések.

I.

Szekszárd r. t. város képviselőtestülete f. hó 15-én dr. *Hirling* Ádám polgármester elnöklété alatt rendkívüli közgyűlést tartott. A gyűlésen a képviselőtestület tagjai szép számmal jelentek meg, amint a tárgysorozatba felvett fontos és a város haladása érdekében nagy jelentőségű ügyekre való tekintettel méltán várni lehetett. Egy csomó, a közönség érdekeit közelről érintő szabályrendeleten kívül a posta és távirtda hivatal, valamint a csendőrség elhelyezésére szolgáló épület létesítése, a katonaság és a kövezetvám kérdése kerültek szőnyegre. Az első tagadhatlanul állami érdek elsősorban, de mindkettőnek jó elhelyezése érdeke a közönségnek is és bizonyos az is, hogy egy ilyen nagyobb számú személyzetet a városhoz kötő intézmény a város részéről némi különleges elbánást igényelhet. Főfontossága a kérdésnek azonban abban rejlik, hogy jövedelemben szükölködő városunk részére sikerül talán idővel jövedelmező vagyont teremteni. A katonaság elhelyezésének kérdésével mi is, laptársainkkal együtt annyiszor és oly behatóan foglalkoztunk már, hogy annak az összlakosságra való előnyös voltáról a városunkbeli olvasó közönségünket bizonyára sikerült meggyőzni. A katonaság szintén elengedhetetlen kelléke a városi életnek. A kövezetvám talán nem is annyira a vámszedésből eredő jövedelem szempontjából bir fontossággal, ámbár, ez a jövedelem nagyon ráfér a városra, — mint inkább azért, hogy ez a város összes, sok helyen a sártól csaknem járhatatlan utcáinak kikövezését jelenti.

Részletes tudósításunk a gyűlés lefolyásáról a következő: 1. A jegyzőkönyv hitelesítésére *Szeghy* Sándort és *Sipos* Mártont kérte fel a polgármester. — 2. A virilisták 1907. évre érvényes névjegyzékének kiigazításával megbízott küldöttség jelentésének tárgyalását a f. hó 17-én tartandó közgyű-

lésre tűzték ki. — 3—6. A kéményseprési iparra, — a fogadó, vendéglő, kávéház és kávéház, valamint a zárórakra, — a bérkocsi iparra és a foglalkozást közvetítő és eselédsszerző üzletekre vonatkozó szabályrendeleteket megállapították. A fogadóról szóló szabályrendeletbe dr. *Leopold* Kornél indítványára felvették, hogy a fogadóknak és vendéglőkben megszálló idegeneket 12 óra alatt a rendőrségnél be kell jelenteni. A bérkocsi iparról szólóban *Schneider* János indítványára az engedélyek számát 6-ban állapították meg, meghatározták a belterület határát és a tisztviselőtelepet ebben a vonatkozásban belterületnek nyilvánították. A eselédsszerző iparról szóló szabályrendeletnél a közvetítési díjakat *Schneider* János, *Török* Béla, *Leopold* Kornél és *Hauk* Antal hozzászólása után *Boda* Vilmos indítványára 10 K. bérig 50 fillérben, 20 K. bérig 1 K. ban, ezen felül 1 K 50 fillérben állapították meg. — 7. A posta és távirtda, valamint a csendőrség elhelyezésére szolgáló épület ügyében a polgármester előterjesztése után dr. *Leopold* Kornél, tekintve, hogy az állami hivatalok elhelyezése állami érdek, és hogy erre a város, amely pénzhiányban a lakosság érdekeit szolgáló intézményeket sem képes létesíteni, anyagi áldozatot nem hozhat, csak az esetben járul hozzá az előterjesztéshez, ha az épületek létesítése a város megterhelésével nem jár. A polgármester megnyugtató kijelentése után a képviselőtestület megbizta a polgármestert, hogy a tervet a bel- és kereskedelemügyi miniszterekhez terjessze fel azzal, hogy a város a terv szerint hajlandó az épületet megépíteni, ha az állam a 219940 K. befektetési tőkének 70% át haszonbérül biztosítja. — 8. A tanács felhatalmazást kér, hogy katonaságot kérhessen. *Boda* Vilmos nem ellenzi ugyan a javaslatot, de a nagy várakozás be nem teljesülésére már most figyelmezteti a képviselőket. Szerinte a katonaságból csak a sütőknek, mészárosoknak van hasznuk, míg oly helyen, ahol lakotanya nincs, a lakosság többi részére csak teherrel jár a katonaság. Politikai okokból sem óhajtja a katonaságot, mely társadalmilag kárára lesz a városnak.

Dr. *Hirling* Ádám polgármester megnyugtató felszólalót, hogy a tanács javaslata laktanyában elhelyezett katonaságra vonatkozik, egyénekenkénti elszállásolással mellet nem is kapnánk azt meg. Dr. *Leopold* Kornél üdvözi a tanácsot a javaslatért s kimutatja, hogy a katonaságnak a városban való elhelyezése általános érdek. — Ezek után a képviselőtestület megbizta a polgármestert, hogy 3 zászlóalj gyalogságnak a városban való elhelyezését kérelmezze. Egyben a város kérelmének támogatására felkéri *Apponyi* Géza gróf főispánt, *Döry* Pál alispánt és elhatározza, hogy amennyiben ez szükségesnek mutatkozik, a kérelem teljesítése érdekében a honvédelmi miniszterhez küldöttséget meneszt. — 9. A kövezetvám-szedés kérelmezéséhez szükséges műszaki munkálatok elkészítésével a képviselőtestület *Fejős* Károly mérnököt bizta meg.

II.

December 17-én ismét összeültek a képviselőtestület tagjai dr. *Hirling* Ádám polgármester elnöklété alatt. Az előadói tisztet *Matzon* Béla adóügyi jegyző töltötte be. 1. A jegyzőkönyv hitelesítésére felkérték *Horváth* Ignác és *Mutsenbaher* Lipót képviselőket. — 2. Napirend előtt elnöklő polgármester kegyeletes szavakkal emlékszik meg id. *Zsigmond* Ferencz elhaltáról, aki mint előjáró és bíró fáradozott a község ügyeinek előbbre vitelében. Emlékét jegyzőkönyvileg megörökítették. — 3. A képviselőtestület virilistáinak 1907. évre érvényes

KARÁCSONYI UJDONSÁGOK!!

U. m.: törhetlen babák, mozgó babák, 13 kr.-tól kezdve, valódi francia baba 75 czm. hosszú 3 frt., felhuzható vonatok, motorok, darabja 25 krajczár.

Fonográfok tiszta hanggal, drbja hengerrel együtt 5 frt.

Karácsonyi dísz tárgyak nagy választékban!!

18—51

Megérkeztek

FEKETÉ HUGÓ rövidáru-,

disz- és játékaru üzletében Szekszárd, Kaszinó-bazár.

névjegyzékét azzal a változtatással, hogy dr. Hangel Ignác 216 K. fizetése utáni adó beszámításával a második helyre jut megállapították. (A névjegyzéket lapunk előző számában már közöltük). — 4. A rendőrkapitány kérvényét utiköltség és napidíjak kiutalványozása iránt Boda Vilmos, dr. Spányi Leó, Schneider János és Horváth Ignác hozzászólása után nem teljesítették, illetve csak a megbízáson alapuló költségeket állapították meg.

Közgyűlés. Szekszárd r. t. város képviselőtestülete f. évi december 22-én, délután 2 órakor rendkívüli képviselőtestületi ülést tart. Tárgysorozat: 1. Az ülés jegyzőkönyvének hitelesítése 2 tag kiküldése. 2. A vármegyei alispán urnák rendelete az új állami anyakönyvi törvény életbe léptetése folytán szükséges intézkedések megtételéről. 3. Dömötör Miklós kérvénye, anyakönyvvezető-jegyzői állás szervezése iránt. 4. A házaló kereskedés betiltására vonatkozó szabályrendelet. 5. Menedékházak jövő évi költségvetése. 6. A polgári iskola földjeinek bérbeadása. 7. Szilágyi Dezső szinigazgató kérvénye a befizetett teremdíjak visszaadása iránt. 8. Pekari János kérvénye, letett biztosítékának kiadása iránt. 9. Az ártézi kut létesítésének árlejtséjének kiadása. 10. A villanytelep jóvedelmének megállapítására kiküldött bizottság jelentése. 11. Szekszárdbátai armentesítő társulat kérvénye, terület átengedés iránt. 12. Sándor János kérvénye, hasonló ügyben. 13. Illés János kérvénye, hasonló ügyben. 14. Taksonyi János kérvénye, hasonló ügyben. 15. Ferencz közpórház kérvénye, hasonló ügyben. 16. Illetőségi ügyek. 17. Fogyasztási adó leengedése iránt beadott kérvények. 18. A képviselőtestületben megüresedett helyekre póttagok behívása. 19. Támer József kérvénye, résztörlesztési engedély kiadása iránt.

Államsegélyek iránti kérvény. A Séd szabályozása, illetve a Séd vizmosás megkötési munkáknak 30000 koronát tevő költségéből Szekszárd városát 16000 K. terheli. Dr. Hirling Ádám polgármester kérvényt adott be a földművelésügyi miniszterhez, melyben a város részére ezekhez a költségekhez 10.000 K. államsegélyt kér. Dóry Pál alispán a várost kérvényének a legmesszebb menő támogatásáról már eleve biztosította.

KARÁCSONY

Karácsony.

*Lent köd burkolja még a tájat,
Fent csillagoknak fénye támad.
S fény és homály közt, mint az álom,
Köszönt be a régvárt karácsony!*

*De hoz-e békét, boldogságot?
Betölt-e minden kívánságot?
Az öröm kezd-e hangos dalba,
Vagy felsajog sok szív fájdalma?*

*Óh kisdéd Jézus! sorra járva,
Hintsd áldásod minden családra!
S hol a nyomor tán könnyel ejtet:
Töröld le ah szent, égi Gyermek!*

*Tekints árvára, elhagyoltra,
Végasztalan ne maradjon ma!
S ki küzd a léttel, nyugta nincs még:
Oldd meg sorsa nehéz bűlincsét!*

*De ne kenyérrel (ez is jó bár!)
Kopogtass csak ma az ajtóknál!
Nagyobb az inség a szívekben,
Nézd, mily sötét mind és kiellen!*

*Ezeknek is hozz ajándékot:
Hitet, megnyugvást, jószándékot!
Hogy átok, gyűlölet helyébe
Szálljon a szeretet, a béke!*

*Ne győzzön önzés, gazság folyvást,
Testvérekül szeressék egymást
Az emberek s mind léged áldjon:
Ez lesz a szép, boldog karácsony!*

PÁRKÁNYI NORBERT.

A szeretet bölcsőjénél.

Az emberi nemnek megteremtése után, megszámlálhatatlan ezredesztendőök tüntek alá az örök enyészeti mélysegeibe, mikor végre-valahára világra jött az élő szeretet. Igen, a szeretetnek, mely hasonlatossá teszi az embert teremtőjéhez, meg kellett születnie, hogy megismerjék az emberek; mert az ember vad volt, indulatos, féktelen, boszuálló, birvagyó, gőgös, erőszakos, közönyös, nagytratóró, mást leigázni vágyó, kezében gyilok, lelkében a rideg önzés, szóval minden gonosszaggal — teljes a szívében a kisebbség, a gyöngébb iránt, kinek testén és lelkén keresztül hágott magasabbra vagyoni és hatalmi gyarapodással. Szív és lélek nélkül való vala a titokzatos egyiptomi, a gőgös, büszke római, a hidegen bölcselkedő görög, a kapzsi vágytól üzött világfutó főnicziai és szív, meg lélek nélkül való volt a szörzsálhasogató, hitvitákon veszekedő Izrael és Juda.

Egyfelől a hatalom, pompa, dicsőség büszke, hideg fénye; másfelől nyűgbe vert léleknek, nyomornak és megalázásnak a kényszer-türelem hamuja alatt izzó eleven szene. . . Hiányzott a jóleső melegséggel mindeneket egybekapcsoló szeretet az egész földnek színein.

Ez általános szív és lélek nélkül való világelet közepette mégis volt egy kis néptömeg, mely mélyen rejtett vágyódás titkos sejtelmével várt. Várt és érzett valamit, ami még akkor nem volt s aminek lenni kellett volna. Nem tudta nevét, mert nem ismerte; de égő vággyal, remegő sejtellemmel esengett az ismeretlen után és kérte istenét, hogy küldje már azt az egyet, a bártort, hatalmasat, a megváltó meg-boszuulót.

Az idők jelei elkövetkeztek. E szenvedő, e vágyódó nép fiaik közül sokan hirdették, hogy ime közel az idő, csordult a pohár! De nem tudta egy sem megmondani, hogy ki és miképpen leszén eljövendő s a nép fojtott moraja felhatott az égig: jöjj hát Izrael boszuálló istenének hatalommal teljes küldöttje, ki végig korbácsolod, könyörület nélkül kiirtod elnyomóinkat heted-iziglen is!

Meghallgatta a mindenütt lakozó a titkos vágyakat, a fojtott felkiáltást és elküldte . . . nem az izrael meg-boszuuló istene, de a szeretet istene a jelt és megérkezett az ismeretlen megváltó. Nem az arany és biborral borított kőpaloták falai közül, nem is mint meglett férfiú szállott a sikra, hogy harci vészkiáltással gyűjtse egybe a rombolásra kész tömeget; csak künn a mezőn, összetákolt pásztorkunyhóban, a nép leányai közül egynek szíve alól szakadt alá egy csecsemő, kinek első gyenge hangja ott tévedezett a betlehem-i csillagos éjszakában, földi fényvel lobogó pásztortűzek körül.

Nem az jött, a kit vártak, nem úgy jött, a hogy várták, nem az izrael vezér királya érkezett, ki felszabadítja a testet, de megérkezett a szív és lélek felszabadítója, hogy megváltja a testet is: megszületett a názareti Jézus, **megszületett az élő szeretet.**

Ez az élő szeretet, ki még ma csecsemő, holnap serdülő fiú és holnapután érett ifjú ember lett, nem földi erőből merített bátorsággal, merész lélekkel lépett a nép elé, szeliden csengő szóval, de a menydörgés megrázó erejével hirdette egy fenséges gondolatot, egy hatalmas világeszmét: ime fegyveretek, egyetlen szó, kinek fülei vannak a hallásra, meghallja; fegyver, mely öldöklőbb és pusztítóbb minden fegyvereknél, éle behat a szív és lélek közepébe s isteni erővel, ellenállhatlanul irtja ki onnan az egymás iránt való gonosz indulatok ezernyi ördögét; egy szó, mely megváltja a lelket és általa a testet is: **szeressetek, amint magatokat szerettétek, úgy szeressétek embertársatokat s bocsássatok meg neki, ha hétszer vétett ellenetek, heted ízben is. Emberek szeressetek.**

Am ti, a tagadásnak megvetett lábu konokjai, hirdessétek, hogy a názareti Jézus csak egy ember volt a föld népe közül; hogy ez az élő szeretet sem volt másabb életében és nem volt halálában, mint a többi más ő hozzá hasonló. Kiáltátok szerte, hogy előtte is, utána is voltak elegenden nagy tudósok, nagy bölcsék, kik sokkalta tudósabbak, sokkalta tanultabbak valának; kik a nép javára szolgáló eszméikért épugy éltek, épugy szenvedtek kínhalált, mint Ő.

Elismerem és aláírom, hogy ezek

BERENCZ JÓZSEF KESERŰVIZ

AZ EGYEDÜL ELISMERT KELLEMEZŐ ÍZŰ TERMÉSZETES HASHAJTÓSZER.

tudása és bölcsesége szintúgy egy megfoghatatlan isteni erőnek egy-egy megnyilatkozása, mint Jézusé vala; ám vegyetek le róla mindent, mivel két ezredév tisztelete és kegyelete felruházta és osszátok szét a világ minden bölcsei közt, osszátok szét magatok közt; de egyet ne érintsetek örök bűn nélkül!

Az ezredévek megszámlálhatatlanjai tüntek alá Ő előtte; immár közel kétezer esztendő Ő utána. Mutasátok meg azt a világtudóst, azt a világ-bölcsét, ki egyszerűbb és fenségesebb gondolattal ajándékozta meg a világot, hatalmasabb és isteni erővel teljesebb fegyvert adott az emberek kezébe, minden emberi gonoszságok ellen, mint a *szeretet*!

Nem érzitek azt a szeliden, láthatatlanul áramló legfelsőbb erőt, ha mikor a hatalmi büszke gőg, erőszak, birvágy és hideg közöny, a szolgálai vad gyűlölettel, féktelen boszuvágygal fog kiengesztelő baráti kezét?

Bizony mondom, az öröktől fogva létező, megfoghatatlan élőnek legszentesebb isteni lehellete szállott alá a názáreti csecsemő Jézusba azon a csodás betlehemi éjszakán, hogy általa hirdesse önmagát egész teljességében. Melyik más tudósnak, melyik más bölcsnek adatott ez?!

És most Te csecsemő názáreti Jézus, a te születésednek, a szeretet e földön való megszületésének ezen az évfordulóján megállok lelki szemeim elé tűnő bölcsöd előtt: végig tekintek hazám térségein; látom a római gőgöt, büszkeséget; az egyiptomi állig gombolkozást, a görög hideg bölcselkedést; a főnicziai kalandozókat; a lelketlen uzsorásokat; a politikai szörszálhasogatókat; látom a nép szociális vezetőit, hirdetőit az idők közeledtét és látom a népet, mely égő vágyal, remegő sejtelemmel vár, vár, nem tudja kit, nem tudja mit? Látom a népet, melynek egyfele e titkos vágy és emésztő várakozás közben idegen földre vándorol, másfele kétes vezetők vakon hívó tanítványává lesz, bizonyos része pedig öli, emésztli önmagát, megfogamzott magzatát és valamennyi gyűlölettel amázok iránt, ledöntő, romboló boszuért kiált az égre. Hiányzik, nagyon hiányzik a mindent egybekapcsoló szeretet a földhöz kötött nép, meg a vagyoni és hatalmi nagyok között egyenként és összevéve.

Oh Uram Jézus! a legszentesebb isteni lehelletnek, a minden szívet s lelket egybeforrasztó szeretetnek kiválasztott hirdetője, minden bölcsék tanítómestere, áraszd el lelked melegével a mi vagyomban és hatalomban, ész és bölcseségben duskálkodó nagyjainkat, hogy a szeretet védő és támadó fegyverével vegyüljenek a nép közé; gőgös büszkéinket, hogy fogjanak a néppel baráti kezét; rejtelmes arcu állig gombolkozóinkat, hogy valljanak

szint jobbra avagy balra; üres bölcselkedőinket, hogy jeles eszméiket gyakorlatilag vigyék a nép közé; külföldre kalandozóinkat, hogy feleslegjükkal e haza népét gyarapítsák; minden lelki, testi és vagyoni uzsorásainkat, hogy ne fosztogassanak; politikai szörszálhasogatóinkat, hogy okosabb és hasznosabb munkával töltsék el e hazára drága életidejüket; a nép álprófétáit, hogy álljanak félre a hamis utról. Áraszd el Uram Jézus! a népet lelked melegével, add kezébe hasonlóképp a szeretetnek védő és támadó fegyverét, hogy megálljon vándorlása közben a haza határán és térjen vissza apái tűzhelyéhez; hogy ismerje meg azokat, kik érte igaz szívvel, felebaráti szeretettel küzdenek s ne hallgasson a rombolásra készítő álvezetőkre; hogy szeresse a tiszta házaselet megfogamzott magzatát és engedje napvilágra jönni az utónemzedéket.

Áraszd el lelked melegével, övezd fel az áltad hirdetett szeretetnek védő és támadó fegyverével valamennyit egyenként és összesen, hogy nagyok és kicsinyek, szegények és gazdagok lélekben és szívben megszabadulván egymás iránt érzett minden gonosz és ferde indulattól, a megváltás érzetének szent áramlása közben egyesüljenek a magyar hazának dicsőségére, a magyar népek üdvére, buzgó hálaadással dicsérvén az öröktől fogva létezőnek szent lehelletét, mely minden létezett világbölcsék közül egyedül Te benned nyilatkozott meg egész fényességében!

Dicsőség legyen a magasságban
És földön az emberek közt jóakarattal.

Amen!

Kovács Aladár.

Karácsony.

Rég nem volt már, nagy ideje,
Karácsonyfa nálunk,
Vagy ha volt is, mondogattuk:
Magunknak csinálunk.

Csináltunk is, de az angyal
Nem szállt le, mint máskor,
S a szép muftat visszasírtuk,
Nem egyszer, de százszor.

Art a muftat, mikor beállt
A csillagos este,
S körülbettük a föld fácskát
Örömtől repesve.

Őt állott a gyermekserceg,
Hofcher lelkével,
Imádkozó ajkával,
Gyermekkedé hitével.

Ők az angyalnak örültek,
Mí is az angyalnak;
Mert angyallal fele a ház,
Hol gyermekek vannak.

Boldog idő, fényes idő,
Beli régen eltűntél!
— De im, újra ide szállott
Egy angyal, egy tündér.

Iffen örül, iffen dobog
Piczi szívecskéje,
S látva a fát, kifárt harval
Mgy siet feléje.

Ő az égből szállt le hozzánk,
Mí meg égbe szállunk
Neled, szép gyönyörűségünk,
Kis unokányunk!

Sántha Károly.

A karácsonyest.

Ira: Kardos Ferencz.

A karácsonyest a legszebb családi ünnep, mely a szíveket egyformán melegíti, nemcsak a derült déli égő alatt lakó embereket, hanem a hideg égő alatt lakó embereket is; mert ezen ünnep fénye áthatja egyaránt a szegény kunyhót mint a fényes palotát. Ezen ünneppel már régen különféle szokások, játékok, sőt babonák voltak elterjedve; mert a szentéjnek különös varázserőt tulajdonítottak; s bár a művelődés, társadalmi eszélés folytán e szokások, játékok és babonák vesztettek is számukból és híveikből, azért az egyes népeknél még most is vannak, kik ilyen balg ságokban hisznek.

Igy a mi népünkönél hiszik, hogy azon házbán, hol a karácsony és újév közti időben nagy mosást tartanak, ott az istállót szerencsétlenség éri és az újévben valamely állat bőrért fogják szarítás végett felakasztani. Éppugy a fent említett időközben fonní sem szabad. Ha a szentéjelen tizenkét és egy óra közt egy sűrű földet hoznak és azt egy tüdővésztes mellére teszik, akkor meggyógyul. Alsó Ausztriában hiszik, hogy a szent éjjelen 12 órakor merített víz friss marad és jó a hideglelés ellen, továbbá hogy a harangokkal együtt elsüllyedt templomból a föld alól a harangszót lehet hallani. Ez különben rége, régen eltűnt vagy elsüllyedt templomokról. Karinthiában azon hit él, hogy a szent éjszakán a lovak és tehének beszélni tudnak és értik egymást. Tiroiban azon hit van elterjedve, hogy a ki a szent éjjelen 12 órakor a temetőbe megy, megjelennek előtte mindazok, kik az újévben az élők sorából elköltözendők lesznek. Aki az éjjeli harangszó alatt három hid alatt mosakodik, meglátja mindazt, a mit a jövő évben a jó és balsors neki hozni fog, stb.

A karácsonyi játékoknál, babonáknál a jászol későbbi keletű. Az első jászolt szeráfi szent Ferencz állította. Ő sokszor Jézus szegénységéről elmélkedett, hogy pedig jobban maga elé képzelje, csinálta a jászolt. Három évvel halála előtt 1226-ban Castrum Gratii mellett egy erdőben kápolnát építtetett s benne jászolt állított fel. A jászolba befekteté a gyermek Jézus alakját, köréje csoportosította a Szűz Máriát, szent Józsefet, az angyalokat és a pásztorokat.

Elérkezvén a karácsonyest, szerzetestársaival és sok néppel megindult az erdőbe. Gyertyafény fogadta őket. Szent Ferencz ott isteni tiszteletet tartott, felolvasta az evangéliumot és szent beszédet mondott. Ezen ünnepélyt aztán minden évben megtartották és annyira tetszett a népnek, hogy tovább-tovább a végre az egész keresztény anyaazentegyházban elterjedt.

A karácsonyfa azonban még később, sőt mondhatni újabban jött csak szokásba.

Váltók leszámítolása - Kölcsön-
ingatlanokra - Előleg árakra,
sorejegyekre, értékpapírokra -
Jelzőlogkölcsonk konvertálása

Sarkadi Andor

Szekszárd, Széchenyi-utca 648-ik szám

Távirati cím: Generali, Szekszárd.

9940. az. cheque-számla a m. kir. postatakarékpénztárnál

A Tricezti Általános Biztosító
Társaság (Generali) kötvény-
kiállításai joggal felruházott
főügynöksége

Igy páter Kleinschmidt azt mondja, hogy Bajorországban I-ső Lajos neje, Karolina volt a karácsonyfának a terjesztője, különösen a mágnások közt. Általában pedig Németországban a karácsonyfa előbb terjedt el a protestánsok, mint a katolikusok közt. Tiroiban a 60-as években jött csak szokásba a karácsonyfa alkalmazása. Franciaországban Eugénia császárné volt a terjesztője. Angolország a karácsonyfát a múlt század 40-es éveiben, kezdte ismerni Albert szász-koburgi herceg, Viktória királyné férje által. Állítólag németek voltak kik a karácsonyfát terjesztették olasz, skót és oroszországban, valamint Ausztria és Magyarországon.

Amerikában a villamosság hazájában már nem elégsznek meg a közönséges fényűzővel. Van ki érczből készített, villamos fényvel világítja és belsejében zenélő óra van elrejtve. Tille, egy protestáns pap fia azt mondja, hogy a karácsonyfát a protestánsok hozták be és predikációkban is ökö alkalmazták leginkább; bár a karácsonyfa alkalmazása semmi befolyással nem volt a vallásokra. Egy bizonyos, hogy a karácsonyfa mamár mindenütt el van terjedve, szép, poetikus fénye felgyulad, nem csak a keresztények lakásán, de legújabbán nagyon sok izraelita családnál is, s a gyerekek vig kezézésére, ártatlan örömmé, széppé feledhetlenné teszi mindenütt a „szent estét.“

*Szép fehér karácsony, jaj mi lenne akkor,
Hogy ha te nem volnál — rá gondolni félek:
Kihalna a földről ez a kis poézis:
Vig gyerekkacagás... meglegült lélek...*

BODNÁR ISTVÁN.

Néhány kép a régi világból.

— Irtá: Zsigmond Iános. —

Ismét messze, nagy utra vezetem olvasóimat. Visszaszállunk ugyanis a multba 7—8 száz évvel, abba a regényes, bűbajos multba, melyet a mi 20-ik századi fantáziánk már alig fog fel, mert oly igen távol esik tőlünk, s azóta állami, vallási, társadalmi és minden más intézményeink is annyira megváltoztak, hogy ma tényleg úgy vagyunk vele, mint azzal a gyermekkori játszótársunkkal, kit évtizedek óta nem láttunk s ezért már ráismerni sem tudunk. Pedig azt hiszem, megérdemli az igazi lovagiasságnak s a legbensőbb vallásosságnak ez a kora, hogy mi, ily késő utódok is, néhány percze a képzelet könnyű szárnyain visszaszálljunk a szívet meghódító, lágy szavu troubadouroknak, a rettenthetetlen lovagoknak s a hitért minden áldozatra kész vallásosságnak korába. De mig Európa népeit az imént említett állapotban találjuk, addig nagy változásokon kellett keresztül menniök.

Mikor ugyanis a műveltségében túltentgetett és elpuhult római világ lépésről-lépésre vesztette el egykor nagy birodalmának egyes tartományait, mert ifjú, életerős, de durva népek feltartóztathatatlan áradata döngötte a birodalom védőbástyáit, Krisztus isteni tana a birodalomban már méltó helyére szorította a szeretetlen és magát mérhetetlen vérengzés által fenntartani akaró pogányságot. Végre is a gondviselés örök végzése szerint meg voltak számlálva a római birodalom napjai, le kellett tűnnie a történelem színpadáról annak az egykor hatalmas népnek, mely majdnem az egész ismert világ fölött korlátlan ur volt. Le pedig azért, hogy helyt adjon új, más fajú és még műveletlen pogány népeknek. A népeknek ez a nagyszerű mozgalma volt az u. n. népvándorlás, melynek egyes népei, mint a frankok, angol-szászok, longobardok, gothok stb. új hazát nyertek az egykori római birodalom romjain akkor, mikor a Krisztus utáni 476-ik évben a római birodalom megszűnt s ma már csak a történelem beszél róla. Ime! Igen tisztelt olvasóim! Ezek a népek vették át a középkor eseményét mostanig a római nép szerepét Európában s ezeknek az akkor még durva, pogány népeknek az utódai a mai művelt

európai nemzetek. De így, ily pogány barbáriságunkban nem akarom e népeket bemutatni tisztelt olvasóimnak, ámbar, hogy megérthessék és méltányolhassák azt a nagy változást, mit utóbb a kereszténység szelid tanai e félvad barbároknál előidéztek, utalok rá, hogy e népek, mikor a római birodalomban maguknak új hazát szereztek, barbár kedvtelésükben a fényes római birodalom gyönyörű városait, azok örökbecsű műkincseit vad gyönyörrel zárták össze, mint ahogy a durva lelkeletű ember ma is kedvét leli a romlásban. A finom műveltségű s életéért remegő latin nyelvű lakosság pedig irtózatossorsa miatt aggodalmát az élvezetek és gyönyörök tengerébe igyekezett fojtani és szerencsés volt, aki életét megmenhette. A római birodalom bukásával együtt járt a római kultúra bukása is. De a kulturvilág bukása nem jelentette egyuttal a kulturának végleges sirba tételét. Feltámadt az újra, az egyház ülén, az egyház pártfogása által. Mérhetetlen hasznára vált a világnak, hogy a pogány világ és kultúra bukásával az egyház fontos kulturális küldetését felfogva, mindenütt és mindenben az elbukott római világ műveltségének alapjaira helyezkedett. Innen van, hogy műveltség és egyház rokon-fogalom lett. Az egyháznak jutott tehát az a fontos feladat, hogy a világtörténelem színpadára lépett, de még barbár, pogány népeket bevezesse a műveltség elemeibe.

Ez pedig nem történhetett más uton, mint elfogadtatni velük a kereszténység szelidítő tanait s ezzel rávezetni őket arra az ösvényre, mely a műveltséghez vezet, amint-hogy el is vezetett a mai büszke európai műveltségig. Nem ezélem s nem is tartozik dolgozatom keretébe rézzletezni azt a mérhetetlen fáradsággal és sokszor halálmegvetéssel járó munkát, mit végeztek azok az igénytelen, egyszerű szerzetesek, akik a mai művelt európai nemzetek barbár pogány őseit, mint hittérítők megnyerték a kereszténység szelidítő tanainak és elhíntették közöttük azt a bőven termő magokat, melyből az a fényes műveltség fejlődött, melyre az európai ember annyira büszke. Tartozunk emléküknak a kegyeletes megemlékezéssel, hisz mi is részesei vagyunk az általuk képviselt műveltségnek és nemzetünk ezeréves fennállása is az általuk őseink közt terjesztett keresztény kulturának köszönhető.

Ime, tisztelt olvasóim! Ilyen előzmények után jutott csak Európa oda, hogy a 11-ik században már minden számottevő népe teljes egészében keresztény lett és most már az így kereszténynek lett Európát fogom bemutatni vallási szempontból. Látni fogjuk a 7—8 száz év előtti keresztény világ vallásos életét főbb vonásaiban, hogy példányként álljon előttünk és belőle új erőt és lelkesedést merithetünk.

Mindenekelőtt szem előtt kell tartanunk, hogy a középkori keresztény Európát a vallásos érzelem hatotta át, első sorban ez irányította tetteit és összes vállalatait. Az erős érzelmű és élénk képzeletű emberekre nézve szükséges volt, hogy a hit vonzó külsőségekkel összekötött isteni tiszteletben és hatályos kifejezésű tettekben nyilvánuljon. Egy-egy ereklje birtokát még fontosabbá tette az ájtatos zarándokok odacsődülése. A frankok a tours-i szent Márton sírházhoz tödültek, kinek köpenye a királyok ékesége és a hadseregek zászlója volt. A spanyolok compostellai szent Jakab sírházhoz zarándokoltak; a longobardok Gárganó helyére, melyet Mihály angyal jelenése szentesített meg; az olaszok Monte Cassinóra, szent Benedek sírházhoz, az összes hívők pedig az apostolok székehez, Rómába zarándokoltak, főleg ide jöttek északi Európa népei, melyek legutóbb térítették meg s így náluk hagyomány, vagy régi szentek által megszentelt helyek nem voltak. Nagy Kannt, a hatalmas dán király, Nagy Alfréd, Anglia bölcs királya, Rómába mentek, hogy átültsék innen a hitet és műveltséget saját nemzetük közé. Elképzelhetjük, mily gyakoriak voltak a jeruzsálemi zarándoklások is. Ha egy vértanu csontjai vagy egy apostol széke szentesítette a helyet, minek kellett lennie annak,

hol a megváltás műve végeztetett. Jeruzsálemet a keresztények hazájának lehetett mondani, bárhol születtek is ezek, hallottak róla már a kis gyermekek anyjuk térdein. Engaddi rózsái, Libanon cedrusai, Hermon harmata, Jordánnak zugó és Genezárethnek csendes hullámai, a Táborhegy szent borzalmi, vagy a Getszemáni kert olajfái éppoly ismeretesek voltak az európai keresztény előtt, mint akár a honi halmok és folyók, melyeknél gyermek-éveit játszotta le.

(Vége köv.)

Igy, karácsonykor, nem csak Krisztusunk,
Az ember is — megszületett,
Őstön helyett lelket ekkor kapott...
S Isten elszórta a csodás magot,
A melyből lettél: édes szeretet!

BODNÁR ISTVÁN.

Derü a törvénszéken*.)

Biró a tanuhoz: Hát honnan tudja maga azt, hogy a sértett tulajdona az a disznó, amit a vádlottnál találtak?

Tanu: Megismerem a szürke szőréről.

Biró: A legtöbb disznónak a szőre szürke, hát mondjon más ismertető jelet!

Tanu: Megismerem arról is, hogy a bal fülét én hasítottam le.

Biró: Nagyon sok olyan disznó van, amelyiknek a füle be van hasítva, mondjon valami elfogadhatóbb körülményt, amire valamóságát alapítja.

Tanu: Hát kérem én 18 évig disznók között voltam, most is azok között vagyok, hát csak megismerem a disznót!?

Biró a vádlotthoz: Hallottam, azzal van vádolva, hogy a sértettet bántalmazta, karját eltörte; bűnösnek érzi magát?

Vádlott: Bűnös nem vagyok, mert a vádlott szidott össze engemet, meg a fiamat.

Biró: Nem az a kérdés, hogy mit csinált a sértett, hanem hogy megütötte-e a sértettet?

Vádlott: Há'szen — kapott...

Biró a vádlotthoz: Hallotta a vád- és védbeszédet, ezek után akar-e valamit mentésére felhozni?

Tanu: Most semmit, de szent Mihálykor két ürüt tudnék hozni.

Biró a sértetthez: Hallotta, hogy a kir. ügyész ur a vádat elejtette, azt kérdelem magától, hogy átveszi-e a vád képviselőt?

Sértett (keresgél a padlón, majd megszólal): Nem találok az elejtett vádat sehol.

Biró a tanuhoz: Igaz-e, hogy a vádlott hamisan kártyázott s maga is azért nem ült le kártyázni?

Tanu: Az igaz kérem, hogy nem ültem le kártyázni, mert láttam, hogy a vádlott fortélyokkal passzoltatta a szerencsét.

Biró a vádlotthoz: Öt évi fegyházra van elítélve, felebbez?

Vádlott: Minek felebbezzek, ez is sok!

(Folytatjuk.)

*.) A törvénszék komoly tárgyalásain sok füres dolog történik. Lapunk egy barátja szivességéből megkezdjük az alábbi jóízű apróságok közlését.

HIREK.

Előfizetőinknek, olvasóinknak és munkatársainknak boldog karácsonyi ünnepet kívánunk.

— Személyi hir. Gróf Apponyi Géza főispán Bécsbe utazott s jövő év január 1-ig ott fog tartózkodni.

— Ebéden a főrendiház elnökénél. Apponyi Sándor gróf, főkamaramester f. hó 16-án résztvett a Dessewffy Aurél gróf főrendiházi elnök által adott ebéden.

— **Adományok Béri Balogh Ádám emlékére.** Vilczek Sándor józsefpusztai bérlő 30 koronát adott át szerkesztőségünknek a Béri Balogh Ádám volt kurucz-dandárnok emlékére. Lapunk szerkesztője a fenti összeget, a már előzőleg befolyt 10 koronával együtt átszolgáltatta Tolnavármegye alispánjának.

— **Kinevezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter *Tallay Margit* szekszárdi áll. segélyezett községi polgári iskolai tanítónőt a X. fizetési osztályba rendes tanítónővé nevezte ki.

— **Jegyzők fizetés kiegészítése.** Mint lapunk egyik utóbbi számában jeleztük, végre megjött a jegyzők fizetékiegészítése. Igazán ideje. Az anyakönyvi díjakat beszüntető miniszteri rendelet olvasásakor azt hittük, hogy az 1907. évben rendes havi részletekben kapják már jegyzőink fizetés kiegészítésüket, egy újabb belügyminiszteri rendelet azonban széttepte eme reményünket, marad minden a régiiben és ha jól megy, tén ismét kapnak a jegyzők jövő évben is karácsonyi ajándékot. Pedig ez az illetmény joggal megilletné jegyzőinket idejében, mert megiszolgálják azt. Ajánljuk eme abnormalis állapotot megyénk országgyűlési képviselői figyelmébe. Emeljék fel szavukat ezen jogtalanság ellen az országgyűlésen, mert az igazán furcsa eljárás, hogy ezereknek kell sérelmet szenvedni azért, mert egy-két vármegyében nem törődnek a jegyzők ügyével. Pedig ezek az ezrek igen fontos részei az ország nagy gépezetének és legalább is oly fontosak, mint bármely állami tisztviselő. A miniszter különben a pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvétség által elkészített és a vármegye által letárgyalt kimutatást csekély módosítással elfogadta, törölte azonban *Glöckner János* udvari helyettesjegyző fizetés-kiegészítését és mert az I. A kimutások későn terjesztettek fel a kiegészítés kitulajdosását függőben tartotta a következőknél: *Molnár Dezső* várdombi jegyző, *Márcsa Gy.* gerjéni segédjegyző, *Tózsér Miklós* tolnai segédjegyző, *Greifenstein J.* medinai segédjegyző, *Pfaff J.* apari segédjegyzőnél.

— **Selyemtenyészők jutalmazása.** A *Bezerédj* István-féle alapítvány kamataiból a következők részesülnek jutalomban: *Berki Ilona* postamesterneő Szedresben, aki 100 kg. gubót termelt, 5 drb. tiz koronás aranyat, *Kiss Péter* hidjai lakos, aki 92 kg. gubót termelt 3 drb. tiz koronás aranyat, *Strasser István* jegenyési lakos, aki 54 kg. gubót termelt, 2 darab tiz koronás aranyat, *Altdorfer Lipót* kajmádi lakos, aki 110 kg. gubót termelt, 5 drb. tiz koronás aranyat, *Ambrózi János* bátai lakos, aki 109 kg. gubót termelt, 4 drb. tiz koronás aranyat, *Pauser Katalin*, tolnai lakos, aki 103 kg. gubót termelt, 3 drb. tiz koronás aranyat és ifj. *Bán János* bölcskei lakos, aki 99 kg. gubót termelt 2 drb. tiz koronás aranyat kap.

— **Szabályrendelet jóváhagyás.** A vármegyének a községi és körjegyzők, ugyis mint anyakönyvvezetők részére, egyes hivatalos működéseikért engedélyezett díjakról, valamint az általuk végezhető magán munkálatokról alkotott szabályrendeletét, a záradékban foglalt változtatásokkal a m. kir. belügyministerium jóváhagyta.

— **Községi és körorvosok országos értekezlete.** Az ország községi és körorvosai csütörtökön délelőtt országos értekezletet tartottak, hogy tarthatatlan helyzetük szanálásáról tanácskozzanak s azután testületileg tisztelegjenek *Andrássy Gyula* gróf belügyminiszternél, aki legutóbb a képviselőházban már kijelentette, hogy községi és körorvosok sorsán javítani óhajt. Az értekezleten, amelyen mintegy 300 községi és körorvos jelent meg, *Schwarzer Ottó* dr., az Országos Orvos-Szövetség alelnöke, elnökölt. *Nékán Lajos* dr. főtitkár jelentette, hogy az orvos-szövetség már évek óta foglalkozik a községi és körorvosok ügyével s legutóbb egy bizottságot küldött ki, amelynek feladatává tette, hogy a községi és körorvosok kívánságait pontosan foglalta. A bizottság e küldetésnek eleget is tett és 18 pontba foglalta össze az orvosok óhajait. E pontok a következők: minimális törzsfizetés 1600 korona 200 korona ötdéves kárpótlékkal: — helyi pótlék; —

visszamenő nyugdíj; — természetbeni lakás; — minimális látogatási díj (éjjel 2 kor., nappal 1 kor.); — 7 korona minimális napidíj; — rendezett fuvarátalány; — ez illetményeknek közpénztárból való kifizetése; — felmentés a községi és betegpótlási adó alól; — a jövedelem után IV. oszt. keresetadóval való megrovás; — évenként 4 heti szabadság; — a körök racionalis beosztása; — a székhelyekre nézve a szerzett jogok respektálása; — tiz évenként a szünidei kurzusra államköltségen való delegálás; — féláru vasuti jegy; — a szolgálati évek számának respektálása a pályázatoknál; — szolgálati pragmatika. Az értekezlet az egyes pontokat behatóan megvitatta és kimondta, hogy felhívja a fiókszövetséget, foglalkozzanak két héten belül eme tervvel és kívánalmaikkal és észrevételeikkel kiegészítve a lehető legrövidebb idő alatt küldjék vissza a központba.

— **Jurista bál.** Törvényszékünk agilis elnökének kezdeményezésére a vármegye jogászai Szekszárdon február 2-án jurista bált rendeznek. A nagyszabásúnak ígérkező bál iránt vármegyeszerte nagy érdeklődés mutatkozik s ebből a meleg érdeklődésből következtetve, ez lesz a farsang egyik legszebb és legsikerültebb mulatsága.

— **Templomi énekkar.** A szekszárdi rk. egyházi énekkar *Klieber György* vezetése alatt ismét megkezdte működését. A próbákat a kath. körben tartják. Az énekkar a karácsonyi ünnepek alatt a fél 12 órai szent misén fog énekelni.

— **Hivatal vizsgálat.** Báró *Jeszenszky Ödön* paksi szolgabíró *Bloch Miksa* jár. számvévközreműködésével Bikács község, 21-én pedig *Madocsa* és *Dunakömlöd* község pénztárát és általános ügykezelését megvizsgálta.

— **HalvacSORA.** A szekszárdi kaszinóban tegnap este kitünően sikerült halvacSORA-t tartottak.

— **A járási irnokok ügye.** Hosszasabban foglalkoztunk annak idején a főszolgabírói hivataloknál alkalmazott járási irnokok arra irányuló kérvényével, melyben minden főszolgabírói hivatalnál egy irodatiszti állás szervezését kérték. A vármegye ezt a kérelmet teljesítette s az állásokat megszervezte. Ez a szervezés a vármegye állami javadalmazásának némi emelését teszi szükségessé s a belügyminiszter most leiratban értesítette a vármegyét, hogy a dotáció felemelése kérdésében a vármegye jövő évi költségvetésének elbírálásakor fog határozni. Hisszük, hogy kedvezően.

— **Köszönetnyilvánítás.** Nagyságos özv. *Döry Dénesné* úrnőnek, szekszárd tolnamegyei nőegylet szegényei között leendő kiosztásra adományozott 24 koronáért hálás köszönetemet nyilvánítom.

Sekszárd, 1906. decz. 20-án.

Özv. *Sass Istvánné*,
egyleti elnöknő.

— **Adományok a szekszárdi népkonyhára.** A népkonyhára adakoztak: *Döry József* Dombóvár 10 kor., *Pártos Zsigmond* Mőcs 7 kor., *Csupó Vilmos* Tengelicz 10 kor., *Döry Frigyes* Paradicsom puszta 10 kor., *Braun Salamon* Dunaszentgyörgy 5 kor., *Bischitz János* Majsapuszta 100 kor., *Tomcsányi Lajos* Szekszárd 5 kor., *Kovács Sebestyén* Endre Gyapapuszta 20 kor., *Dr Zavaros Gyula* Kölesd 4 kor., báró *Jeszenszky Kálmán* Budapest 10 kor. Ezen kegyes adományokat számos szegényeink nevében köszönettel nyugtatom. Szekszárd, 1906. deczember 21.

Bezerédj Pál s. k.

— **Uj főtiszt.** *Wolf Henrik* kajmádi uradalmába *Czirják Frigyes*t, *Karsay Vilmos* nagyteleki uradalmának tisztartóját fő-tisztnek nevezte ki.

— **Nyilatkozat.** A „Tolnamegyei Közlöny“ 50 ik számában a „Különfelek“ rovatában „Társas élet Tolnán“ czim alatt a „Kereskedelmi Casino“ közgyűléséről ad hirt, többek között a következő sorokban: „Nagy vihart okozott a közgyűlésen *Stern Árpád* azon indítványa, hogy a Casino rendelje meg a szocialista „Népszava“ napilapot...“ Kijelentem, hogy eme állítás nem igaz, én

semmiféle közgyűlésen ezt az indítványt nem tettem. Eme hírrel csupán azért foglalkozom, mert az igazságnak tartozom vele. Tudomására adom továbbá a hirdónak ezuton, mert ugy látszik nem tudja, hogy Tolnán van: „Tolnai Kör“, „Casino“, „Tolnai Iparosok Olvasóegylete, stb., de „Kereskedelmi Casino“ egyáltalában nincs. — Tolna, 1906. decz. 20-án. *Stern Árpád*.

— **Megnyílt az új nagytőzsde.** A nagytőzsde már átköltözött a kaszinó bazárba. Az átvétel most hétfőn történt meg. Ma már teljesen zavartalan a kiszolgálása a közönségnek, a mely valósággal elárasztja az új helyiséget. Tegnap 5000 korona körül járt a bevétel. Bizony rengeteg pénzt elfüstölünk.

— **Köszönetnyilvánítás.** A szekszárdi takarékpénztárnak, továbbá a tolnamegyei hitelbanknak, valamint a szekszárdi népbanknak az óvodások karácsonyfájára adományozott 20, továbbá 10, és 10, végül a Szekszárd r. t. város polgármestere által ugyanezen célra küldött 30 koronáért, mint a szekszárdi községi iskolaszék által kiküldött, köszönetemet nyilvánítom.

Sekszárd, 1906. decz. 20-án.

Tihanyi Domokosné,
községi iskolaszéki tag.

— **Sikos járdák.** A szabályrendeletnek itt-ott már meglátszik a haszna. Némelyik utca, — például a meneteles *Bezerédj-utca* egész rendesen van homokkal és szénalakkal hintve. De van elég mellékutczánk, a hol minden a régiiben van. A *Kossuth Lajos* utcában most is korcsolya pályát csinálnak a járdán a gyerekek és a kocsit közepére kell a közönségnek kerülni a sikos járda miatt, — pedig egy szolgabíró is lakik az utcában. De az ő hatásköréből már kisiklott Szekszárd. A legnagyobb forgalommal bírő főut sincs panasz nélkül. A Séd-hid feletti és a kórház alatti részein nincs semmi gond, korcsolya pálya az egész. A központi részek elég jó gondozás alatt állanak, csak a nagyvendéglő (mely a városé volna!) nem tartja érdemesnek a havat se lekotortatni. Épen a kávéházi sarok a legsikosabb, a hol csütörtökön is egy uri nőt láttunk elvágódni. A járdák ügyére kérjük a rendőrkapitány ur nagyobb figyelmét.

— **Halálozások.** Szekszárdon t. hó 16-án 76 éves korában elhalt özv. *Zavaros Jánosné*, sz. *Ludvigh Erzsébet*. Temetése hétfőn ment végbe általános nagy részvét mellett. Halálát *Stann István* szekszárdi építész neje és fia, *Zavaros János* gyászolja.

Buzás Mihály a vármegyei muzeum szolgálja, hosszas betegség után e hó 20-án elhunyt. A muzeum igen ügyes, megbízható és az efféle szolgálatra reátermett szolgát vesztett benne. A r. k. olvasókörmek is lelkes tagja, a felolvasások és műkedvelői előadások kiváló alakja volt. Halálát özvegye és egy kiskorú gyermeke gyászolja.

— **Közigazgatási bejárás.** A m. kir. kereskedelemügyi miniszter *Strasser Henrik*nek, mint az újdombóvári szilli helyi érdekű vasút engedélyesének kérelmére a nevezett h. é. vasút közigazgatási bejárását elrendelte s annak vezetésével dr. *Hollán Sándor* miniszteri titkárt megbízta. Az eljárás 1907 évi január hó 11 én délelőtt 10 órakor kezdődik; összejöveteli hely pedig *Attala* község község-háza. Január 11-én d. e. 10 órára *Attala*, *Csoma* és *Gölle* községek lesznek meghíva *Attalára* és 12-én d. e. 11 órára *Szill* és *Nak* községek *Szill* község község-házára. A vasút által Tolna és Somogyvármegye van érdekelve.

— **A járdák tisztántartása tárgyában alkotott szabályrendelet.** A belügyministeriumtól 38297/906 sz. alatt jóváhagyva visszaérkezett Szekszárd rendezett tanácsa városnak a járdák tisztántartásáról alkotott szabályrendelete. Az időjárásra való tekintettel most ezen szabályrendeletet a rendőrkapitány közhírré tette. A nagy szükségét pótló szabályrendelet actualis 2. szakaszára mi is felhívjuk olvasóink figyelmét, mely a következő hangzik: Zimankós és sikos időben a járda, vagy gyalog ut minden reggel, havazás esetében pedig annyiszor, amennyiszor

az időjárás ezt megkivánja, naponta többször is letisztítandó s hamuval, homokkal vagy fűrészpórral behintendő. Aki ez ellen vét, 40 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel, ennek behajthatatlansága esetére az 1879. évi 40 t. cz. 22. §-a értelmében átváltoztató elzárással fog büntettetni.

— **A selyemtenyésztési tisztviselők nyugdíja.** Lapunk múlt heti számában már megemlékeztünk a selyemtenyésztési tisztviselők nyugdíj ügyéről, a mely most, a mint félhivatalosan jelentik a földművelésügyi miniszter döntése szerint is kedvező megoldást nyert. *Darányi Ignác* földművelésügyi miniszter ugyanis akként intézkedett, hogy az országos selyemtenyésztési felügyelőség tisztviselőit fölvevették a Köztisztviselők Nyugdíjpótló és Segítő Egyesületébe, még pedig oly alapon, hogy a tisztviselők nagyobb része azonnal, a többiek pedig megfelelő szolgálati idejük után nyugdíjképesek válnak.

— **Kölcsönös áthelyezés.** *Joób Imre* lipótvári és *Sinkovits Géza* szekszárdi kir. járásbírói albirák kölcsönösen áthelyeztettek.

— **Egyházi közgyűlés.** A szekszárdi ev. ref. egyház jövő hó 6-án közgyűlést tart. Ez alkalommal egyik tárgy: főgondnok választás lesz.

— **Isteni tisztelet.** Holnap délelőtt az ev. ref. templomban egyházi beszédet *Málth Kálmán*, *Málth Kálmán* p. ü. számtanácsos papnövevények fia fog tartani.

— **Kitámasztott ablakszárnyak.** Valóban faluhelyen sem járja, mennyire veszélyeztetik nálunk a gyalog közlekedő publikum biztonságát az alacsony ablakszárnyak. Délelőtt a takarítás idején még a főútcán sem tanácsos czilinderrel járni (szerencsére a városban csak 4 czilinder van) de még anélkül is nyitva legyen az ember szeme. Nem lehetne ezen a „rendezett“ városba épen nem illő állapotot segíteni? Azt hisszük az ilyen *forgalmi akadályokat* a szabályrendelet alapján egyszerűen megszüntetheti a rendőrkapitány, egyszerűen eltávolítván az embermagaságnál alacsonyabb ablakok alsó szárnyainak kinyitását! Így talán a háztulajdonosok is kényszerülnének még harmadik századbéli rozoga ablakaiknak modern, befelé nyíló szárnyakkal való átalakítására.

— **Elbocsátás.** *Bergel Mór*icz görbői illetőségű, bécsi lakos a magyar állam kötelekéből Ausztriába való település céljából elbocsátatott.

— **A „Ferencz“ közkórház költségvetése.** A m. kir. belügyminisztérium a szekszárdi közkórház 1907 évi költségvetésében a napi ápolási díj által fedezendő szükségletet 170556 koronában s a napi ápolási díjat 1 kor. 40 fillérben állapította meg.

— **A járvány.** A Szekszárdon uralkodó vörhenyben múlt hó 15-ike óta 3 gyermek betegedett meg. Halálozás e héten nem fordult elő. A betegek száma 7 s bár tehát a betegség szünetelben van, de minthogy ragályozó képességét 6—8 hétig megtartja, a szülőknék a legnagyobb óvatosságot ajánljuk. Roncsoló toroklobban a lefolyt héten egy gyermek betegedett meg s több beteg nincs is.

— **A kórházi kapusi állás.** A m. kir. belügyminiszter a szekszárdi közkórháznál a kapusi állás szervezését jóváhagyta, de az állás javadalmazását a kérelmezett 800 kor. helyett évi 480 koronában állapította meg.

— **Elöljáró választás.** A Paks község-nél megüresedett 2 elöljáró választást e hó 18-án ejtették meg *Rassopszky Julián* főszolgabíró vezetésével. Megválasztott *Miskolczi Mihály* földbirtokos és *Heiszler József* molnár malomtulajdonos.

— **Anyakönyvvezetők elbocsátása.** *Rafael Leó* dunaföldvári, *Angyalffy Imre* bátaszéki, *Antal István* tolnai, *Bóka Jenő* paksi és *Dömötör Miklós* szekszárdi anyakönyvvezetők kérvényt nyújtottak be a m. kir. belügyminiszterhez, hogy állásukban továbbra is megmaradhassanak. — A belügyminiszter *Dömötör Miklós* szekszárdi anyakönyvvezetőt és *Rafael Leó* dunaföldvári anyakönyvvezető helyett állásukban továbbra is meghagyta, míg *Angyalffy Imre* bátaszéki, *Antal István* tolnai és *Bóka Jenő* paksi anyakönyvvezetők állásukban az 1904. XXXVI. t. cz. 23. §-a

értelmében csak 1908. év január hó 1-éig maradhatnak.

— **Névváltozás.** *Prantner József* szekszárdi lakos családi nevét „*Világos*“-ra, *Eibenschütz Nándor* szekszárdi lakos „*Erődös*“-re változtatta.

— **Engedély meghosszabbítás.** A kereskedelmi miniszter *Csik József* bonyhádi és *Török Emil* budapesti lakosoknak az államvasutak Hidas-Bonyhád állomásából kiindulólag Bonyhád, Kakasd és Sióagárd községek, ugy *Paradiosom* és *Szentgá* puszták érintésével, az államvasutak Szekszárd állomásáig vezető h. é. vasútvonalra adott előmunkálati engedély érvényét egy évre meghosszabbította.

— **Ózsákon megszűnt a vörheny járvány.** Ózsákon három hét óta minden járvány megszűnt. Az utolsó megbetegedés f. hó 4-én történt, de ez is igen könnyű esetnek látszik s így a járvány megakadályozása érdekében tett különleges intézkedések rövidesen feleslegessé válnak. A még fekvő három beteg gyors javulás útján van. A járvány Ózsákon korántsem öltött oly mérvet, mint Szekszárdon, ahol, sajnos, még mindig dühöng. Az ózsági járvány eredetére nézve valószínű, hogy az Szekszárdról huzcoltatott oda be, miután Szekszárdon már augusztus óta, nagy mérvben dühöngött, míg Ózsákon csak két hónappal később, októberben volt az első eset. A veszedelmes járvány elfojtása főleg annak köszönhető, hogy ifju *Leopold Lajos* nagybérlő intézkedésére, a legnagyobb pontossággal és lelkiismeretességgel hajtották végre a hatóság rendelkezéseit. Így a betegek elkülönítésére külön járvány kórházat rendeztek be, amely ugy látszik, a leghatásosabb mód a járvány terjedésének megállítására.

— **Áthelyezés.** A vasutigazgatóság *Hayden Lajos* szekszárdi vasúti pénztárnokot Kaposvárra helyezte át, ugyanekkor Szekszárdra *Sehuszter Árpád* helyezettett át vasúti pénztárnoknak a szakály-hőgyési állomásról.

— **Ösztöndíj adományozás.** A vármegyei törvényhatósági bizottsága által a közigazgatási tanfolyam hallgatói részére létesített alapítványból a vármegye minden járására megállapított 200—200 koronás ösztöndíjat az 1906 és 1907 évre ifj. *Junkucz Sándor*, *Steib József*, *Kovács Dezső*, *Fekete János*, *Kopacsek Ervin* és *Török József* nyerték el.

— **Tűz.** E hó 17-én *Trebilsek Náthán* paksi kalap kereskedő üzletében tűz ütött ki mely alkalommal 120 kor. értékű téli-sapka égett el. A tüzet gondatlanságból *Stréger Flórián* paksi lakos idézte elő, kit azért a paksi járásbírósnak feljelentettek.

— **Anyakönyvvezető helyettes kinevezés.** A belügyminiszter *Tieger József* magyar-keszűi segédjegyzőt ugyanoda anyakönyvvezető helyettesé nevezte ki.

— **Lövöldöző szomszéd.** *Egyed János* és *Györe György* tolnanemedi lakos szomszédok már régóta haragban vannak egymással. F. hó 1-én *Egyed János* lovait itatni hajtotta a közkútra, amikor *Györe György* gyel találkozott, ki heves szóváltás után *Egyedre* reá lött, de a lövés szerencsére nem talált.

— **Betörés.** Id. *Werner János* bátaszéki lakos f. hó 13-án este feleségével átment *Reinhardt Péter* nevű szomszédjához. Távollétük alatt ismeretlen tettes a szobának udvar felőli ablakát betörte, azon bemászott s a szobában levő szekrényből 350 koronát ellopott. A lopást a károsultak valamelyik ismerőse követhette el, aki látta, hogy hazulról eltávoznak. A csendőrség a tettest nyomozza.

— **Életveszélyes fenyegetés.** *Reder Ven* czel bonyhádi lakos, községi esküdt az adóösszeírás alkalmával, mint tanú lett kiküldve, s mint ilyen *Kaiser József* ottani lakosnál is megjelent és annak kömives voltát igazolta. *Kaiser* ezért több tanu előtt kijelentette, hogy *Rédert* ugy elveri, hogy belőle többet ember nem lesz. *Kaisert* veszélyes fenyegetésért feljelentették.

— **Tolvaj matröz.** A Dunagőzhajózási társaság *Dam* nevű hajóján volt alkalmazva, mint matröz *Kaiber Henrik*, a ki Paksra a

hajón levő rumos hordót megfurta, s abból 9—10 liter rumot ellopott. A többi matröznek feltűnt, hogy *Kaiber* napok óta itt, mire megfigyelés után észrevették a lopást s *Kaibert* átadták a csendőrségnek.

— **Pénzhamisítás.** *Petkovics Miklós* szekszárdi bolgár kertész, a kit 1902. évben csalásért a gráci törvényszék 3 évi börtönnre ítelt, az elmúlt héten kártya játék közben egy hamis 50 koronást adott, *Mike József* helybeli iparosnak, a ki még az nap este a polgári olvasóköri vendéglősnéjénél felváltotta. *Mojzesné* másnap az 50 koronással fizetni akart s legnagyobb meglepetésére hallotta, hogy az 50 koronás hamis. Megindult a nyomozás s *Mike* kezdetben azt állította, hogy az 50 koronást egy vidéki uriembertől kapta. Később azonban bevallotta, hogy *Petkoviéstől* kapta, a neki kölcsön adott 20 korona biztosítékául. *Petkovicsot* a csendőrség a szekszárdi kir. ügyészségnek átadta, a honnan a pécsi kir. ügyészséghez lett átkisérve. A nyomozás számai a vidékre is kiterjednek s ugy látszik, szervezett pénzhamisító banda nyomára jutott a csendőrség.

— **A Dunába eset.** *Kern Jakabné* paksi lakos f. hó 17-én délután mosott a Dunán és a fenyőről a vízbe esett. Szerencséje, hogy észrevették, így az ott levő munkások élve kifogták.

— **Interurbán telefon megnyitás.** E hó 18-án Paksra az interurbán telefon megnyitott és így Paksról is lehet az ország bármely részébe beszélgetni.

— **Eltűnt hitvestárs.** *Marsai József*, a Harchhoz tartozó *J* nya pusztai cseléd neje f. hó 14-én 1400 korona készpénzzel hazulról eltávozott s azóta nyoma veszett. A károsult férj mindenütt keresi megszökött hitvesét.

— **A bor hatása.** F. hó 16-án délelőtt Tolnán a Vitz-féle kocsmában üdögelt *Ráhm Károly* tolnai lakos, amikor *Müller János* és *Saller György* tolnai legények minden ok nélkül megtámadták és alaposan megverték.

A SZOMSZÉDBÓL.

— **A Nemzeti Szalon Baján.** Bajáról jelentik: A Nemzeti Szalon bajai tárlata vasárnap nyílt meg *Ambrozovics Lajos* főispán védőségevel. *Déry Béla* festőművész üdvözölte a főispánt, a ki az egész városi tanács kíséretében jelent meg. *Ambrozovics* főispán viszont üdvözölte a Szalon részéről megjelent művészeket: *Kézdi Kovács Lászlót*, *Rubovics Márkot*, *Szlányi Lajost*, *Markó Ernőt*, *Déry Bélát*, *Gergely Imrét*, *Aczél Henriket* és örömet fejezte ki azon, hogy megnyithatja a kiállítást. A tárlaton 247 kép van kiállítva. Már eddig is több kép kelt el. A művészek megkoszorúzták *Tóth Kálmán* szobrát. Este banket volt. *Apponyi Albert* gróf kultuszminiszter táviratban kimentette magát. A kiállításon Szekszárd szülötte, *Eber Sándor* bajai áll. tanítóképző intézeti rajztanár 6 képpel vett részt, köztük az „*Ambitió*“ című nagy falfestményeinek 6 méteres tempera vázlatával. A kiállítás alatt 3 felolvasó estélyt rendeznek, ezek egyikén, e hó 19-én *Magyarász Ferencz* cist. tanár, lapunk kiváló munkatársa is felolvasott. Nagyszerű felolvasását szívessége folytán nemsokára közölni fogjuk. E helyen megemlíttük, hogy a tudós tanár, mint vármegyei szülötte nagy agitációt fejt ki, hogy a Nemzeti Szalont egy, az ősszel Szekszárdon rendezendő művészeti kiállítás eszméjének megnyerje. Adja az ég, hogy siker koronázza nemes célú vállalkozását.

— **Irodalmi-est Székesfejérvárott.** A Fejérmegyei Közművelődési Egyesület, mely rövid fennállása óta szép missziót teljesít, decz. 15-én Székesfejérvárott érdekes felolvasó-estét rendezett, melyen az íróvilág kitünőségei működtek közre. Elsőnek *Várad Antal* dr., a Színészakadémia igazgatója lépett a dobogóra s két hatásos költeményét adta elő. Utána *Havas Gaborné* aratott zajos sikert művészi zongorajátékával, majd általános érdeklődés közepette *Berczik Á-*

vában a „Gazdakör“-ben tartott felolvasása alkalmával általános lelkesültséggel fogadtatván, azt mondá: „Különös, hogy míg az amerikai közönség, ha neki valamely hasznos eszmét felemlítenek és azt jónak, hasznosnak beismeri, — egyenként és összesen — azon töri a fejét, hogy ezen hasznos eszmét miként lehetne a legkönnyebben és legbiztosabban létrehozni. Míg ellenben a magyar közönség, amely szintén belátja ugyan, az eszme jó és hasznos voltát; felis buzdul iránta, de színtevén, mintha átok feküdnék rajtuk, — összesen és egyenként — mind hátrafelé huzzák a szekeret. Sőt még a haladni akaróknak kerekét is megkötni iparkodnak, nehogy az valamire haladjon.“

Nem esoda azért, ha még mindig nagy számmal vannak olyanok, kik ha méhészkednek is, a méhtenyésztéssel még sem barátkoztak még meg. Mily számosan vannak, kik még napjainkban is a méhtenyésztést lenézik, azt nem másnak, mint haszontalan bibelődésnek tartván; mások meg mindenemü elítélhetően fogva idegenkednek attól, nem is sejtve azt, hogy a méhtenyésztés — eltekintve az anyagi haszontól, — még ennél sokkal sokkal becsesebb kincset is nyújthatna.

Szabad legyen azért nekem a méhtenyésztés *szellemi haszna mellett*, e jelen sorokkal különösen az *anyagi haszonra* is utalnom, melyet az, a vele okszerűen foglalkozónak nyújt és kiemelnem s hangsúlyoznom azt, hogy a népmesítésnek és mivéldésnek nélkülözhetetlen tényezője különösen a *méhtenyésztés*. Midőn Krisztus Urunk azt mondja: „Nemcsak kenyérrel él az ember, hanem Istennek minden igéjével, mely az ő szájából származik“; ezzel nyilván azt akarta kifejezni, hogy az embernek magasabb rendeltetése oda hatni s arra törekedni, hogy a még keblünkben szunnyadó lelkiadományokat igyekezzünk feléleszteni, ami pedig szellemi tehetségeink kiművelése és nemesítése által történik. Erény és igaz boldogság csak ott képzelhető, tisztelt közönség, hol nemes a szív és művelt az ész. Azért tehát mindazt, mi az ész fejlesztésére, tökéletesítésére s kiművelésére szolgál, jogosan nevezhetjük *népmesítési eszköznek*. Mily nagy mérvben hat tehát a lélek nemesítésre a méhészet, azt csak azt tudja kellőleg felfogni s méltányolni, ki a méhészettel behatóbban foglalkozik. Hogy pedig a méhekkel való foglalkozás az elmét fejleszti, élesíti, eléggé bizonyítja azon körülmény, hogy a méhészt a vizsgálódás, kutatás terére van utalva.

Hisz maga a méh titokteljes lételevel s bámulatos életmódjával vezette, vezeti s fogja vezetni ezután is a gondolkodó méhészt a feltalálások mezejére. Nincs tán semmiféle eszköz, mely annyira képes volna hatni a szellemi fejlesztésre s így a köznép művelésére, mint éppen a méhészt; mert ez hozza össze a legkülönbözőbb állású embereket. Itt lép érintkezésbe az *ész embere az érdes tenyerű munkással, a fellengző idealizmus a legvastagabb realizmussal* és nézeteiket, eszméiket, tapasztalataikat egymással közölvén, ezáltal az értelem fejlesztésére, a szellem gyarapodására és a méhészt emelésére nagy mértékben folynak be. De hogyan is lehetne mindez másképp? A munkás méhek szüntelen sürgős-forgása s bámulatos műveik szemlélése, míg egyrészt gyönyörködteti és a természet nagyszerűségének érzetével átszellemülve jó kedvvel tölti el e nemes munkával foglalkozókat; addig másrészt azokat, kik szabad idejüket tán nem éppen nemes mulatsággal, lélekölő kártyázással töltik, követésre méltó példára akarja ösztönözni s így tényleg a nemesbülést, a közművelődést czélozni. De nem akarok tovább foglalkozni *az idealizmussal*, vagyis még bővebben tárgyalni a méhtenyésztés *ész és értelem, szív és lélek nemesítő* hasznát; áttérek tehát a *realizmusra*, vagy amint fent említettem, a *méhtenyésztés anyagi hasznának bővebb kimutatására*.

Hogy miért nem terjedt el általánosságban és virágzott fel a méhészt már régóta honunkban, daczára annak, hogy a méhésztet itt sikerrel lehet üzni, annak oka

különböző körülményekben keresendő, főleg azonban abban, hogy népünk e jövedelmi forrásra nem volt utalva, a gabona és bortermés adván mindaddig tetemes jövedelmet. De manapság, a nyomott gabonárák s a fillokszera pusztításai, bár már szép lendületet vett szőlő-rekonstrukciónk, főjövdelmi forrásunkat nemcsak kissé apasztották meg, de tetemesen csökkentette azt, rá vagyunk utalva mindazt kihasználni, mi megélhetésünket megkönnyíti. Hisz hazánk, eltekintve a sok kivándorlástól, még jelenleg is tejjel-mézrel folyó áldott föld, csak használjuk ki azt okszerűleg.

Hogy pedig tejjel folyó áldott föld legyen szeretett hazánk jövőben is, ez irányban már évekkal előbb a magas kormány községekbe kiküldött szakferfiak, beható s tartalomdús gazdasági előadásai által hívta fel a gazdaközönség figyelmét, az állattenyésztés terjesztésére és a takarmányneműek nagybani természetére, nagyon helyesen utalván a gazdaközönséget. Ime a kormánynak e nemes törekvése nem maradt elhangzó szó a pusztában, mert ennek köszönhetjük állattenyésztésünknek fellendülését s a gazdaközönség jövedelmének tetemes emelkedését, egyszóval a jólét biztosítását.

De térjünk vissza a méhészethez, mert én csekély tehetségem szerint azt akarom fejtegetni, hogy kedves hazánk nemcsak tejjel, de mézzel folyó áldott Kánaán még manapság is. Pedig milyen sokan akadnak, kik váltig azt állítják, hogy hazánk nem alkalmas a méhészkedésre. Nem ám, mert hát könnyebb ráfogni a természetre, hogy az bűnös, mint bevallani restségünket és beismerni tudatlanságunkat. Ez az oka még jelenleg is, mi a méhésztet haladásában akadályozza. Nézzük, miben állott a régi méhészt s miben áll az azoknál még jelenleg is, kik ezen elavult méhészeti iránynak követői? Milyen ápolásban részesítették ezek a méheket? Hogyan igyekeztek őket támogatni, avagy munkájukat megkönnyíteni? Jól mondja Dömötör László barátom ismert „kalauzában“: „összel a méhészt kasainak egy részét, a legerősebbeket s a leggyengébbeket felfüstöli“; vagy a pógártárs műnyelvében mondva levágja és mézüket elszedi. Magnak hagyja a középszerűeket s ezeket beteleli, vagyis épügy, mint a cigány, nyakába kötven purdejának egy rongyot, ráfogja, hogy azt ruházza; úgy a méhésztgazda is, a kas fejébe huzván egy ócska, zsiros kalapot, azt gondolja, hogy azt ellátta teli gunyával. Azután magára hagyja méheit, feljök se hederit, úgy Gergely nap táján kizisztogatja őket, levagdossa a penészes lépeket, le ám egész a veséig, még a fiasítást sem kímélvén s abban a jó reményben ringatja magát: „majd szorgalmasabban dolgoznak“. Ha pedig mézre bukkan, azt is elszedi. „Hisz itt a tavasz, találnak már kint, ne lustálkodjanak itthon“.

Az ily mostoha gondozásban részesült méheknek, ami csekély mézük még maradt, azt lépkészítésre kell fordítaniok, itt levén a tavasz, a szaporodás ideje, fészeknek kell lenni, melybe az anya petéit lerakja. S ha beáll a rossz idő és élelem hiánya folytán elvesznek, vagy a moly, rabló méhek s egyéb ellenségek által megtámadva, tönkremennek és elpusztul a törzs; mivel a gazda nemhogy segített volna rajtuk, de rontott; mégis a természetet, az égaljat okozzuk: „Ki tehet róla, rossz volt a tavasz!“ E régi méhészeti rendszer a maga idejében jó lehetett, de idővel jobb találmányok által kiszorítottatván, — míg végre a lángelméjű bűvár, Dzierzon által feltalált br. Berlepsch által tökéletesített mozgatható rendszerű nagyszerű vívmány felfedezésével, a régi mozdíthatlan rendszert egészen feleslegessé, sőt mondhatnám hasznavehetetlenné tette. Ezen új méhészeti rendszer a méhek építményének szétzedhetésén alapszik. Míg az előtt a mozdíthatlan építménybe be nem tekinthetvén, csak gyanításra fektettük eljárásunk rendszerét, addig ma mindent egész részleteiben megvizsgálhatunk s így rendszerünket közvetlen a szemlélés, észlelés és kísérletekre fektethetjük. Mivel tehát minden egyes dolog miértjéről és mikéntjéről biztos meggyőzős-

dést szerezhetünk, azért nevezzük rendszerünket „okszerűnek“.

Az okszerű méhészt alapja tehát a *mozdíthatóság*. A régi méhészt tulajdonképpen nem volt más, mint sötétben való tapogatózás és egészen a véletlenre volt utalva a méhészt. Nem látott ott semmi egyebet, minthogy a méhek ki és bejárnak, virárgport hordanak. A kas belsejébe tekinteni nem lehetett. Legfeljebb összettel lehetett látni a megfójtott méheket és a fiasítástól be-mooskolt mézet. Hogy azonban e szorgalmas munkások miképp munkálkodnak, hogyan készül a méz, viasz, — minderről legkisebb fogalmat sem lehetett ez uton szereznii. Ha pedig egy régi méhészt kérdeztünk ily ügyben, az mely titokszerűségbe burkolta ismeretét, természetesen, mert maga sem tudott semmit; éppen azért tudatlanságát akarta elfedni. Az okszerű méhésztetnél kezünkben levén a méhek fékezése, hogy így fejesszem ki magamat, dolgoztathatunk velük saját hasznunkra úgy, amint azt az újabb méhészteti tudomány és a tapasztalat követeli.

Most már nem a véletlennek vagyunk kitéve, még kevésbé a vak szerencse viszi a főszerepet, hanem a méhészt képzettsége. Mézet tudunk tehát gyűjtetni akkor is, mikor a tudatlanok méhei elpusztulnak. Hisz a tudomány éppen az az áldása nem rejtőzik véka alá, nem szűkkeblű, hanem Krisztus eme szavait tartva szem előtt: „úgy fénylik a ti világosságtok az emberek előtt, hogy lássák a ti jó cselekedeteiket és dicsoítsék a ti mennyei Atyátokat“, közli azt másokkal is; mert míg másokat oktat, maga gyarapítja tudományát. Az okszerű méhészt terjesztése által czélunk tehát az, hogy az egyesek újabb jövedelmi forráshoz jutván, ezáltal hassunk közzgazdaszatunk emelésére, elkezdve a nagybirtokosságtól, le a földművelő népig. Kik hivatottak tehát a méhésztetel való foglalkozásra? Első sorban a papok, tanítók, jegyzők, de általában a földműves nép. E tekintetben e becses lap egyik számának hasábjain Dömötör László szekszárdi ügyvéd felhívást intézett új találmányu kaptárának s az ezen rendszert ismertető művének beszerzésére, mely a méhészt terén új korszakot alkotni van hivatva s nagyban elősegíti annak általánosságban való elterjedését. Azért karoljuk fel, szeretett polgártársak a méhésztet, nemcsak mint kifejtettem az anyagi hasznát illetőleg, de szellemi szempontból is megszívlelvén a költő eme szózatát: „Romlott szív és romlott elme, kit hazája hő szerelme, szép tettek nem hevít!“

Saját jól felfogott érdekünk kívánja ezt tőlünk, azért rajta tehát munkálkodjunk, míg nappal vagyon, mert gyorsan eljő az éjszaka, mulik az idő, mikor senki sem munkálkodhatik. Karoljuk tehát fel a méhésztet saját jóvoltunk s szeretett hazánk érdekében.

Reichert Gyula.

A KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL.

Azt az ismeretlen Jótevőt,

a ki folyó évi szeptember hó elején

Nemo

aláírással 100 koronát küldött a bajai gimnáziumba járó Fülker-fiuk jutalmazására alólírottak, köszönetem kifejezése mellett van szerencsém értesíteni, hogy a jelzett összeget f. évi szeptember 7-én betettem a Bajai Kereskedelmi és Iparbank pénztárába. Mivel azonban az idejű iskolaévben egy harmadik testvér, névszerint Fülker Dezső is jár a bajai gimnázium I-ső osztályába, tisztelettel kérem az ismeretlen jótevőt, sziveskedjék engem bármilyen módon értesíteni, vajjon jótéteményét ő reá is kívánja-e kiterjeszteni? A küldött összeg felülhaladja annak a cél-nak költségeit, melyre száruva van; de mivel a jövő iskolaévben nagyobbabásu tervet valósítunk meg (Alduna), az idejű esztendő fölöslegét továbbra is gyümölcsöztetem az adományozó beleegyezésével.

Magyarász Ferencz,
oszt. r. főgimn. tanár.

Köszönet-nyilvánítás.

Mindazok, kik szeretett anyánk halála alkalmával fájalmunkat részvétükkel és a temetésen való megjelenésükkel enyhíteni igyekeztek, fogadják ezúton is hálás köszönetünket

Szekszárdon, 1906 december 20.

Stann István és neje.

Köszönet-nyilvánítás.

Azon nagyszámú részvénytulajdonosokért, amelyekkel boldogult férjem elhunytá által engem ért mélységes fájalmam enyhítésére felkerestek ez uton fejezem ki a legőszintébb köszönetemet, különös hálával emlékeztetve meg a szekszárdi ipartestület és önk. tűzoltóság tagjai meleg részvétéről, a kik a megboldogult temetése alkalmával testületileg megjelenni szivesek voltak.

Özv. Zsigmond Ferenczné
szül. Oszoly Viktória.

H I R D E T É S E K.**Ferdinánd Antal és fiai**

szekszárdi cég

ajánlja a n. é. közönség szives figyelmébe dúsan felszerelt **fűszer- és rövidáru raktárát.**

Régtől fogva kitudónek elismert valódi és nem házilag készített **Ananas** és **Jamaikai rumok**, valamint igen finom **kávé fajok** előnyös árban kaphatók.

1087 szám.

1906 vhtó.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezenel közírré teszi, hogy a mármaroszigeti kir. törvényszék 1905 évi 17818 számú végzése következtében dr Guthy János ügyvéd által képviselt, Técsői keresk. bank részvénytársaság javára, De Sorgo Miksa és társai ellen 190 kor. — fill. s jár. erejéig 1906 évi május hó 21-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 825 kor. — fillerre becsült következő ingóságok, u. m.: szobabutorok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a szekszárdi kir. jbiróság 1906 évi VI. 65/5 számú végzése folytán 190 kor. — fill. tőkekövetelés, ennek 1905 évi aug. hó 31 napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 60 kor. 52 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig, Tolnán alperesek lakásán leendő megtartására **1907 évi jan. hó 3-ik napjának d. u. 3 órája** határidőül kintüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108-ik §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet igérőnek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120-ik §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szekszárdon, 1906 évi december hó. 16-ik napján.

Mányoky,
kir. bir. végrehajtó.

3986 sz.
tk. 1906.

Árverési hirdetményi kivonat.

A paksi kir. jbiróság, mint tkvi hatóság részéről közírré tétetik, hogy a Paksi Takarékpénztár végrehajtónak, Danicsek János és neje Stuczer Katalin végrehajtást szenvedő ellen 350 kor. s jár. iránt indított végrehajtási ügyében a szekszárdi kir. törvényszék területén levő, a paksi kir. jbirósághoz tartozó, a nagy paksi 1364 sztkvben foglalt 1747/a hrszám 160 népsorsz. ház és beltelek az égett utcában 813 korona kikiáltási árban **1907 évi január hó 10-ik napján d. e. 10 órakor** az itteni irattári helyiségben megtartandó újabb árverésen az alábbi feltételek mellett el fog adatni.

Mint hogy ezen ingatlanból Danicsek Jánosné illető részt C. 8 alatt özv. Ács Pálné szül. Szalánczi Katalin javára bekebelezett holtiglani lakás szolgálomijog terheli, ennél fogva a jelzett ingatlan a C. 8 alatt özv. Ács Pálné javára bekebelezett lakás szolgálomijog épségben tartásával fog elárvereztetni.

Venni szándékozók figyelmeztetnek, hogy az árverés megkezdése előtt a fenti kikiáltási ár 10 %-át bánatpénz fejében letenni s vevő a vételárt egy részletben a dunaföldvári kir. adóhivatalnál 6% kamattal lefizetni köteles, végre, hogy a megállapított árverési feltételek a hivatalos órák alatt alulírt tkvi hatóságnál és Paks község előljáróságánál megtekinthetők.

Kelt Paks, 1906 november 19-én.

Szentpétery,
kir. jbiró.

Eladó bikák.

Szilaj magyar faju és bonyhádi tájfajta tenyész bikák eladók a kistápei uradalomban.

Ádámezz Gyula,
tisztartó.

Kistápe u. p. Bikács.

BATTLE AXE

legfinomabb

JAMAICA RUM.

1-3

Kapható:

SALAMON
Testvérek

fűszer-, csemege-, tea-, rum- és
ásványvizkereskedésében

Szekszárd, Garay-tér.

CSAKIS EREDETI ÜVEGEKBEK!

Téssek választani!

Emez itt egy mosónő.
a ki természetesen a mosással járó munkákat csak egymásután teljesítheti, a ki a mellett mindenkor magas bért igényel s azonkívül majdnem kivétel nélkül esodáltra méltó nagy „gőz” fejleszt, azaz nagy étvágygyal bír.

Ez azonban egy oly mosónő, amely „gőzzel” mos anélkül, hogy étvágyat gerjesztene s a mellett a főzést, füllesztést, párolgást, fertőtlenítést és mosást egyidejűleg, tehát egyszerre s nem egymásután végzi és ami fő: mindemellett nem követel soha bért!

Tehát mit részesít előnyben?

A régi eljárásé, mely idővesztéssel, hosszúsággal és költséggel jár, avagy az új kezelést, mely időben és költségekben kb. 75%-ot megtakarít? Téssek próbálni! A John-féle „telített gőzű” mosógép próbára is szállítatik. Kapható: Müller Testvérek műgépészeknél, Szekszárd, Kaszinó-bazár.

Karácsonyi és ujévi bevásárlás!!

Bámulatos olcsó áron

Gyermekjátékok és plüss kazetták.

1 méter szövet 20 kr. 1 méter barchet 19 krajczár. Ingek, gallérok, kézelők, esernyők, zsebkendők, czipők, kalapok, erszények, szivar- és szivarka tárczák, mindenféle pipere-czikkek, kötények, bluzok, alsószoknyák, fiu- és leányka ruhák, berlini- és plüss kendők, berlini- és selyem sálak, mindenféle téli áruk mélyen leszállított áron beszerezhetők

KOHN MÓR divatáru-üzletében

3-3 Szekszárdon (a nagyvendéglővel szemben).

Női felöltők, szörmeboák, a legdivatosabb férfi és női ruhakelmék, blousok, női alszoknyák, fehérneműek, cipők, divatos kalapok, keztyűk, nyakkendők, női és férfi divatárak nagy választékban kaphatók:

SEINER LIPÓT

áruházában

SZEKSZÁRD,

Dicenty-palota.

2-2

3949 szám.
tkv. 1906.

Árverési hirdetményi kivonat.

A paksi kir. bíróság, mint tkvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy a Gyöngyi Takarékpénztár végrehajtónak, Biró József és neje Farkas Anna végrehajtást szenvedők ellen 2000 kor. s jár. iránt indított végrehajtási ügyében, a szekszárdi kir. törvényszék területén levő, a paksi kir. bírósághoz tartozó, a nagypaksi 990 sz. tjkönyvben foglalt 1213 hrszám 1164 és 1165 népsorsz. alatti házak 1524 korona, a nagypaksi 2569 számú tjkönyvben felvett 11117 hrszámú boczhegyi szőlő az 1881. évi LX. t. cz. 156. §-a alapján egészen 32 korona, az ugyanezen tjkönyvben felvett 11121. hrszámú boczhegyi szőlő szintén az 1881. évi LX. t. cz. 156. §-a alapján egészen 164 korona, a nagypaksi 2605 számú tjkönyvben felvett 11490 hrszámú urihegyi szőlő egészen 162 korona, a nagypaksi 2496 számú tjkönyvben felvett 11118 hrszámú boczhegyi szőlő egészen 8 korona, az ugyanezen tjkönyvben felvett 11120 hrszámú boczhegyi szőlő egészen 164 kor. és a nagypaksi 2604 számú tjkönyvben felvett 11489 hrszámú présház és hely az urihegyen az 1881. évi LX. t. cz. 156. §-a alapján egészen 6 korona kikiáltási árban **1907 évi január hó 16-ik napján d. e. 10 órakor** az itteni irattári helyiségben megtartandó árverésen az alábbi feltetelek mellett el fog adatni.

Figyelmeztetnek a venni szándékozók, hogy az árverés megkezdése előtt a fenti kikiáltási ár 10%-át bánatpénz fejében letenni s a vételért 3 egyenlő részletben a dunaföldvári kir. adóhivatalnál 6% kamattal lefizetni köteles és végre, hogy a megállapított árverési feltételek a hivatalos órák alatt alulírt telekkönyvi hatóságnál és Paks község előljáróságánál megtekinthetők.

Paks, 1906 évi október hó 23-án.

Németh,
kir. aljárásbíró.

FRITZ L. GYULA

vas, szerszám és gazdasági gépraktára

SZEKSZÁRD, Dicenty-palota.

Ajánl

karácsonyi és ujévi ajándéku

igen alkalmas és hasznos **vasárkat**, u. m. valódi **lüttichi vadászfegyvereket, flóberteket és revolvereket**, első gyártmányu **konyha-felszereléseket, husdarálókat, mérlegeket, rézmozsarokat és gyertyatartókat**. — **Kávé és gyümölcsdarálókat**, kovásolt aczél **evőeszközöket** és **alpacca kanalakat, vasalókat** és különféle valódi **aczél korcsolyákat** gyári áron, pontos és feltétlen megbízható kiszolgálás mellett.

1-3

Nagy raktár
7—14 kr.
játékárukban

FEKETE HUGÓ

Szekszárd, Kaszinó-Bazár.

Nagy raktár
7—14 kr.
játékárukban

Nagy raktár: játék-disz ajándéktárgyak, ingek, gallérok, nyakkendők és pipere-cikkeken.

Babák mozgó testel 10 kr.-tól, felhuzható vonatok motorok, 25 kr.-tól, társasjátékok, loverseny, tombola, lav-tenis, harang, kalapács 25 kr.-tól.

Emlék-könyvvek, képes-könyvvek, fénykép-albumok óriási választékban.

Fonograf tiszta hanggal, 1 hengerrel drb 4 frt. 50 kr.

Nagy raktár
7—14 kr.
játékárukban

Boros- és likör-készlet 1 frt.-tól kezdve, Eurin-vázák óriási választékban 25 kr.-tól kezdve.

Nagy raktár
7—14 kr.
játékárukban

Megérkeztek

a karácsonyi és ujévi ajándékok.

A legszebb névnap, születésnap és nászajándékok bő raktára.

Jutányos áron kaphatók

SCHULTZ GUSZTÁV ékszerész és órás SZEKSZÁRDON.

3-3

Egy jó házból való fiu

tanulónak

azonnal felvétetik

Báter János
könyv- és papirkereskedésében.

Üzlet megnyitás.

A nagyközönséget tisztelettel értesitem, hogy **Szekszárdon** a Duna-
uteza 64/a szám alatt, Horváth József
vármegyei káplár házában

épület- és mű-asztalos

tízletet nyitottam.

Budapesten folytatott tanulmányaim, Bécsben és Berlinben szerzett bő tapasztalataim képessé tesznek arra, hogy bármely szakmába vágó munkát akár önálló, akár adott terv szerint a legizlésesebben elkészíthessek. Vállalkozom tégelberendezések és a legfinomabb szobabútorok izléses és jutányos áron való elkészítésére, valamint épület munkák kiállítására.

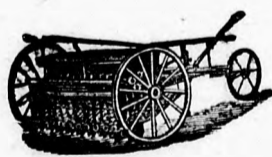
Szolgálataimat felajánlva, kérem a nagyközönség b. támogatását.

Szekszárdon, 1906 december 6.

Kiváló tisztelettel

3—10

Botos Imre.

DEBULAY IMRE

gazdasági géptára **SZEKSZÁRD.**

Allandó nagy raktárt tart legújabb szerkezetű

vetőgépekben

mindennemű gabona részére, külön szerkezet lóheremag részére; továbbá

szecskavágó,

répavágó, kukorica-morzsoló, daráló gépekben, borprés és szőlőzúzókban.

A raktár bármikor megtekinthető
Sédpaták-utca 1122. sz. alatt. 23—26

Mit igyunk?

Bort és vizet, de csakis

BORSZÉKI GYÓGY-BORVIZET

amely a legegészségesebb és legkellemesebb üdítő ital talán az egész világon!

Kineses Erdély adja, de egész hazánk büszkesége ez a kellemes összetételű víz, amely kivivta a külföld bámulatát is.

Fájdalom, a szállítás okozta nehézségek miatt eddig csak jó drágán volt beszerezhető, így a nagyközönség az értéktelenebb, de olcsó kulforrások vizét kapkodta, vagy pedig mesterséges vizet ivott.

De most a borvizek királya elfoglalja megillető helyét.

Hallatlan olcsó árak, óriási kedvezmény, — ihatja ur, szegény!

Egyedüli főelárúsító vidékünkön

22—52

Kiss Pál paksi fűszerkereskedő,

aki azonban ebből a pompás üdítő italból minden nagyobb közegben állandó raktárt létesít.

Igyunk hát borszékit!

1 ¹ / ₁₀ literes palaczk	1 literes palaczk	1/2 literes palaczk
48 fillér.	40 fillér.	30 fillér.

A régi áraknál majdnem felénnyel olcsóbb!
Vendéglősöknek és nagyban vásárlóknak még nagyobb kedvezmény. Az üres palaczkokat az elárúsítók visszavásárolják!

Szekszárdi főeladás: **Ferdinánd Antal és fainál.** Tolnán **Trutzer S és Társa,** Dunaszentgyörgyön **Kálmán Dániel,** Dunaföldváron **Schwendtner Ferencz,** Faddon özv. **Ékes Edéné,** Gyönkön **Weil Ádám,** Bonyhádon **Ernel Adoif** és **Novotny Rezső** fűszerkereskedőknél.

BÁTER JÁNOS
KÖNYVNYOMDÁJA
SZEKSZÁRD.

Készít a legrövidebb idő alatt izléses, tiszta kivitelű

NYOMTATVÁNYOKAT,

u. m.: számlákat, körleveleket, műveket, falragaszokat

és minden e szakba vágó munkát a legjutányosabb árban.

Nem vehetünk értékesebb, czélszerűbb és hasznosabb karácsonyi ajándékot,

mint egy jó

Varrógépet,

melyet csak

MÜLLER TESTVÉREK

szekszárdi nagyválasztéku raktárából

10 évi jótállással vehetünk.

Finom háztartási csokoládé
kilója 2 kor. 40 fill.

A karácsonyi és ujévi ünnepekre

vagyok bátor a mélyen tisztelt vevőközönség szíves figyelmét fűszer és csemege üzletre felhívni és különösen b. figyelmébe ajánlani a következő árucikkeket:

Valódi angol Battle Axe rum
Finom Zwack J.-féle Casino rum
Gottschlig Ágoston-féle brazíliai rum
Valódi orosz Popoff tea
Eredeti Pekarek-féle tea
Legfinomabb császárkeverék tea
" mandarin tea
Édes és angol teasütemények
Törley- és Littke-pezsőgő
Finom likörök és cognacok
Mindennemű olajos szardiniák
Malaga és mazsola-szőlő
Mogyoró hámozott
Mandarin és messinai narancs
Olasz maróni
Sultán-füge
Finom datolya
Cukrozott gyümölcs
Stockerai borsó és lenese
Szegedi paprika
> tarhonya

A n. é. vevőközönség szíves pártfogását kérve vagyok teljes tisztelettel

GAUSZER ÁDÁM

fűszer- és csemege-kereskedő

SZEKSZÁRDON,
a Kaszinó Bazár-épületében.

Finom háztartási csokoládé
kilója 2 kor. 40 fill. 2-3

K и C POPOFF
a legjobb TEA a világon.

Csak eredeti orosz csomagolásban.

Kapható:

SALAMON TESTVÉREK

fűszer, csemege, tea, rum, cognac,
bor és ásványvízkereskedésben

Szekszárd, Garay-tér. 1-3

Karácsonyi, ujévi ajándéknak

alkalmas

disztárgyak

beszerzési áron kiárusítatnak

FUSZ FERENCZ

üveg- és porcellán kereskedőnél

Szekszárdon, Széchenyi-utca.

2-3

Karácsonyi és ujévi vásár

ifj. Glantz Miksa

rőfös, rövid és divatáru üzletében

SZEKSZÁRDON.

Tisztelettel értesitem a t. vevőközönséget, hogy daczára a naponkinti áremelkedéseknek, én az árat **tetemesen leszállítottam** és jó minőségű 120 cm. széles női posztót méterenkint minden színben **50 krajczártól**, pargitot **18 krajczártól** kezdve árusítok.

Tisztelettel

ifj. Glantz Miksa.

7-26

Pirnitzer József és fiai áruháza

SZEKSZÁRDON

tisztelettel tudatja, hogy áruraktárának rendkívüli leszállított ároni eladása karácsony után is folyamatban marad.

HIRDETMÉNY!

Legjobb minőségű, vasalni való

FASZÉN

5 kilótól kezdve kilója 10 fillér, nagyobb vételnél és viszontelárúsítóknak kedvezmény. — Bel- és külföldi köszén.

Felvágott kemény tűzifa

10 kilótól kilója 3 fillér, métermázsánként 2 korona 80 fillér, továbbá mindennemű hasáb, ugyszintén dorong tűzifa jutányos árban, tölgyfa 1 és fél méter hosszú szőlőkaróknak, saját telepemen, a vasúti indóházzal szemben kapható.

Kivánatra a fát, ugyszintén a szenet saját kocsimon házhoz is szállítom jutányosan.

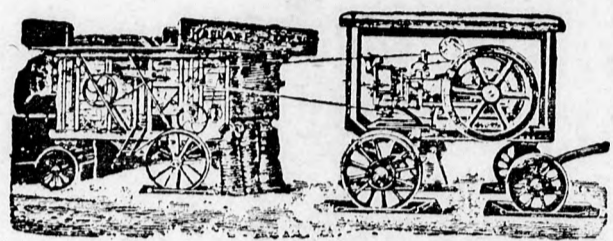
Tisztelettel

Mutsenbacher Ödön

tűzifa és szénkereskedő

SZEKSZÁRDON. 3-3

A világ legjobb cséplőkészetei. Teljes jótállás kitünő cséplésért

Hatósági engedély nélkül szalmafedeles házak között is használhatók.

112 díjjal kitüntetett!!

A világ legegyszerűbb és leg-tökéletesebb motor-

cséplőkészleteit

valamint a leg-tökéletesebb benzin-, petrolin-, ásványolaj-motorokat ajánlja teljes jótállás mellett leg-jutányosabb árban 3-5 évi részletfizetésre:

Kállay motortelepe Budapest, VI., Nagymező-utca 43.

Csak ezen telepen szerezhető be a világhírt, szabad szemmel látható befeccsen-dező készülékkel ellátott gazdasági és ipari célokra legalkalmasabb

benzin-, petrolin-, ásványolaj-motorok

és villanyos gyújtású benzinlokomobil cséplőkészletek.

Nagy munkateljesítés. — Olcsó árak. — Legcsekélyebb napi költség.

Aki elismert kitünő szerkezetű olcsó motort akar venni, forduljon bizalommal ezen szakértő czéghez. 11-25

Tessék a pontos címre ügyelni!

Kállay Motortelep Budapest, Nagymező-utca 43.

Árjegyzék ingyen és bérmentve küldetik. Motoraink terjesztése érdekében használt gőzgépek cserébe vétetnek.

Ha köszvényben, reumában, ischias-ban szenved, vegyen egy üveg

Dr. Fiesch-féle köszvény-szeszt,

mely csúzt, köszvényt, reumát, kéz-, láb-, hát- és derékfájást, kezek és lábak gyengeségét, fájdalmakat és daganatokat biztosan gyógyít. Hatása a legrövidebb idő alatt észlehető. Kapható:

Dr. FLESCHE E. M.

„Magyar Korona“ gyógyszer-tárában Győr, Baross-ut 24. szám.

Másfél deciliteres üveg ára 2 kor. Huzamosabb használatra való „Családi üveg“ ára 5 kor. 3 kis, vagy 2 „Családi“ üveg rendelésénél már bérmentve utánvétellel küldjük.

Nincs szebb, olcsóbb és kedvesebb ajándék, mint egy

beszélőgép!

Kapható: Edison-Phonograph 5 ftt; grammophon 6 müdarabbal 12 ftt 50 krtól. Automata 35 fttől feljebb. Hengerek és lemezek óriási választékban. Több ezer új felvétel ének és zenében. Használt lemezeket veszek vagy újakra becserelek. Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. Karácsonyi énekekről külön jegyzék. Ki megrendelésnél e lapra hivatkozik, 50% engedményt kap.

Magyarország legolcsóbb beszerzési forrása: **Tóth József** grammophon-nagykereskedő Szeged, Könyök-utca 333. sz.

Sok szenvedéstől szabadul meg,

ha megismeri az

Universal-Fluid

bedörzsölő szert, mely enyhít: csúzt, köszvényt rheumát, fog- és fejfájást és makoos bőrvizketegséget. A kimerült izmokat és idegeket felelteti és erősíti, a mit számos elismerő és hálairat igazol. Egy kis próbáüveg ára 40 fill., egy decis üveg 1 kor. 50 fillér. **Főraktár: Budapest, Török J. gyógytára, Király-u. 12. sz. és Andrásy-ut 26. sz.** Vidékre 3 nagy üveget 4 korona 50 fillér, 12 kis üveget 5 koronáért portó és csomagolás költségmentesen küld a „Vörös Kereszt“ gyógytár, Temesvár.

Rheumát, Csúzt, Köszvényt 7-52

Dr. Arányi herculesfürdői Rheuma-Olaj

Ajánlható kéz, láb, hát, mell és deréktájásnál, ütés, erőltetés, ficzamosodásoknál, fül-fájás és fülzugás, fej- és fogfájásnál. Kapható a készítőnél:

Balla Sándor gyógyszer-tára Hódmező-vásárhely, Kossuth-tér. Ára egy üvegnek 2 korona — Próbáüveg 1 kor. 6 kor. rendelésnél ingyen csomagolás, bérmentve.

Vigyázz! Egy próbadozob mindent bizonyít. Ne hagyjuk magunkat lebeszélui.

15 forintért tiszta gyapjuszövetből mérték szerint, elegáns kivitelű **férfi öltöny, felöltő vagy téli kabát.**

Krausz F. és Tsa

urizsahó üzlete Budapest, Kerepesi-ut 69. Vidékre mintákat mértekvétel utasítással bérmentve.

Sikerült az Orsz. Posztókv. Áruház-nak (Budapest, Rottenbiller-utca 100 sz.) 100 vég nagyon jó minőségű tartós férfruha szövetet egy esőbe jutott posztógyárostól potom áron megvenni. Ez okból szétküld vidékre utánvétellel csak 6 koronáért egy teljes férföltönyre elegendő 3 méter nagyon jó, tartós, remek mintázatú sűrű, barna és drapp sevit szövetet. Sötétkéket vagy feketét 7 koronáért. A fenti céget t. olvasóink figyelmébe ajánljuk.

Legjobb mellékkereset

nők és családok részére. Egy helyen és egy háztartásban se hiányozzék az eredeti „Styriai“ kötőgép. Árjegyzék ingyen. Kedvező fizetési feltételek.

Első STYRIAI kötőgép-gyár magyarországi képvisellete FOGL J. L. műgépész Budapest, VI. Csengery-utca 54.

Személyhitel!

Kezes és kezes nélkül katonatisztek, papok, lelkészek, udvari, állami, megyei és magántisztviselők, tanítók, kereskedők, iparosok, nyugdíjosult hölgyek, kereskedelmi alkalmazottak és magánosoknak egynegyedtől 25 évig terjedő időre heti, havi, egynegyed, f-1 és egész évi tőkeamat törlesztéssel!

Különlegesség: A páris-bécsi enqueté értelmében tőkésítjük a jövedelmét.

40/0 40/0 40/0 40/0

Jelzálog-hitel!

300 koronától feljebb I. II. és III. helyre földék, városi és vidéki házak, nyaralók, gyárak, fűrdő épületek, malmok, ásványvíz és egyéb források és kőbányákra, a becsérték háromnegyed részéig.

Építési-hitel!

Építésfélben levő ingatlanokra 2-3 részletben oly arányban a mily arányban az építkezés előrehaladt.

Bank és magánadósságok convertálása. Váltó- és tárcá-hittel! Visszeszámítás kereskedőknek. — Előnyösen! Solid alapon és gyorsan eszközöljük mindezen fenti műveleteket elsőrangú intézetek által! — **Elsőrendű ajánlatok!** — Kérjen prospectust! — Válaszbélyeg mellékelendő!

Meller L. E. Budapest, V. Koháry-utca 19 B.

A legszebb karácsonyi és ujévi ajándék

= A K Ö N Y V . =

Diszművek, Szépirodalmi munkák, Ifjusági iratok,
Meséskönyvek, Képeskönyvek nagy választékban,

mélyen leszállított árapokon.

Fénykép- és levelezőlap-albumok, Emlékkönyvek, Ima-
könyvek a legdiszesebb csont- és bőrkötésben, Diszes
íróasztal felszerelések u. m. tentatartók, tollállványok,
itatódeszkák, íróaljzatok stb. a legesinosabb kivitelben.

===== Zsebkések, zsebironok, festődobozok, olaj-
festékek s mindennemű festőszerek, **Csinos leve-
lapirok egyszerű és díszdobozokban** nagy
választékban **feltűnő olcsó árapokon.** =====

☞ A legszebb karácsonyi és ujévi levelező-
lapok nagy választékban kaphatók: ☞

BÁTER JÁNOS

könyv- és papirkereskedésében

Kaszinó-bazár = **SZEKSZÁRD** = Kaszinó-bazár.

===== Könyvnyomdájában mindennemű névje-
gyek, eljegyzési, esketési kártyák, bál meghívók
stb. nyomtatványok izlésesen a legrövidebb idő alatt
jutányos árapokon készítettnek el. =====